

# Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

## Ζ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

### Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

#### ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

#### ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 2000

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΗ'

Τετάρτη 19 Ιουλίου 2000

Αθήνα, σήμερα στις 19 Ιουλίου 2000, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.45' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Β' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

#### ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης: "Ρύθμιση θεμάτων Ανταγωνισμού, Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, Τουρισμού και άλλες διατάξεις".

Έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση και η ψήφιση των άρθρων του νομοσχεδίου και θα εισέλθουμε στη συζήτηση των τροπολογιών.

Κύριε Βουλγαράκη, θέσατε χθες κάποιο θέμα σχετικά με τις τροπολογίες;

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, χθες μετά τις επτά η ώρα ήρθε μία καινούρια τροπολογία και έκανα την παρατήρηση ότι δεν είναι πρέπον και ορθό να έρχονται τροπολογίες μέχρι και την τελευταία στιγμή που συζητείται το νομοσχέδιο διότι ανεξάρτητα από το εάν η ύλη της τροπολογίας ήταν περιορισμένη μπαίνουμε σε μια διαδικασία, η οποία δεν έχει τέλος. Και είχα ζητήσει από τον κύριο Υπουργό να μη δεχθεί την κατάθεση άλλων τροπολογιών. Αυτή ήταν η παρέμβασή μου -είδα εν τω μεταξύ την τροπολογία και αφορά σ' ένα θέμα διαδικαστικό- να θεωρηθεί το θέμα λήξαν.

Επί τη ευκαιρία θα ήθελα να ρωτήσω τον κύριο Υπουργό αν θα δεχθεί τροπολογίες Βουλευτών.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Οι τροπολογίες είναι τρεις εμπρόθεσμες και δύο εκπρόθεσμες.

Κύριε Βουλγαράκη, αυτή η τροπολογία που κατετέθη αργά χθες -και έχετε δίκιο σ' αυτό- αφορά στην ύλη του Υπουργείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αλλά επειδή στο νομοσχέδιο αυτό έχουν φέρει -και νομίζω ότι δεν έχετε αντίρρηση σ' αυτό και με αυτήν την προϋπόθεση είπα και στην Κυβέρνηση ότι θα μπορούσε να συζητηθεί- την τροπολογία που είναι επίσης ασφαλιστικού αντικείμενου για τις δέκα χιλιάδες...

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ:** Δεν υπάρχει αντίρρηση σ' αυτό.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να κάνω μία πρόταση;

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Λέω ότι η τροπολογία αυτή για την εισοδηματική ενίσχυση και η τροπολογία για

την καταβολή των συντάξεων και επιδομάτων, μέσω του συστήματος "ΔΙΑΣ" μπορούν να συζητηθούν μαζί, είναι δύο θέματα...

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ:** Η ένστασή μου αφορούσε περισσότερο στη διαδικασία και όχι στη συγκεκριμένη τροπολογία, την οποία είδα εκ των υστέρων. Αλλά όταν η διαδικασία προχωράει και τα τελευταία λεπτά έρχεται μια τροπολογία, αντιλαμβάνεσθε ότι αυτό δεν είναι σωστό.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ναι, το αντιλαμβάνομαι.

Ορίστε, κύριε Οικονόμου, έχετε το λόγο.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι η τροπολογία για το "ΔΙΑΣ" ήρθε λίγο καθυστερημένα χθες, οπότε ίσως θα μπορούσαμε τις δύο τροπολογίες για το "ΔΙΑΣ" και το ασφαλιστικό για τις δέκα χιλιάδες να τις συζητήσουμε αύριο, επειδή είναι συναφή τα αντικείμενα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Αυτό σας το είπα από την αρχή του νομοσχεδίου ότι η τροπολογία για την εισοδηματική ενίσχυση θα συζητηθεί χωριστά.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ:** Δεν κατάλαβα, κύριε Πρόεδρε. Δεν θα συζητηθούν σήμερα αυτές οι τροπολογίες;

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Σας είπα, κύριε Βουλγαράκη, από την πρώτη ημέρα ότι η τροπολογία των δέκα χιλιάδων, της εισοδηματικής αυτής ενίσχυσης, μπορεί να συζητηθεί χωριστά. Επομένως με αυτήν την τροπολογία που είναι επίσης κοινωνικοασφαλιστικού αντικείμενου μπορούν να συζητηθούν αύριο και οι τροπολογίες των Βουλευτών και οι άλλες τροπολογίες να συζητηθούν σήμερα.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ:** Εννοείτε δηλαδή ότι το σχέδιο νόμου δεν θα τελειώσει σήμερα και θα τελειώσει αύριο;

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Μπορεί να τελειώσει αύριο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, εκτιμώ ότι το σχέδιο νόμου μπορεί να τελειώσει σήμερα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ναι, ας συζητηθεί όμως η τροπολογία αυτή που έχει ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον και αντικείμενο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, αν θέλετε να διευκολύνουμε την Κυβέρνηση αυτό είναι ένα άλλο θέμα, αλλά ότι η συζήτηση επί του νομοσχεδίου μπορεί να τελειώσει σήμερα αυτό είναι απολύτως σαφές. Δεν υπάρχει θέμα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Δεν πρόκειται περί αυτού. Αν θυμάστε από την πρώτη ημέρα σας είπα ότι για την τροπολογία για την εισοδηματική ενίσχυση θα μπορούσε να διατεθεί συνεδρίαση για να συζητηθεί πλήρως και να εκτεθούν όλες οι απόψεις.

Κύριοι συνάδελφοι, είμεθα σύμφωνοι;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Επομένως, μπορούμε να συζητήσουμε σήμερα τις τροπολογίες αυτές και στην αυριανή συνεδρίαση μπορεί να συζητηθεί η τροπολογία για την εισοδηματική ενίσχυση των χαμηλομισθών με την τροπολογία που κατετέθη πολύ αργά χθες και δικαιολογημένα προκάλεσε τις αντιρρήσεις.

Επί της τροπολογίας που αφορά το Πλωτό Ιατρικό Εξεταστικό Κέντρο ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ επιθυμεί κάποιος συνάδελφος το λόγο;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Κύριε Πρόεδρε, μπορούμε να αφήσουμε αυτή την τροπολογία για αργότερα γιατί θα έλθει ο κύριος Υπουργός;

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Καλώς, ας κρατηθεί αυτή για να έλθει ο κ. Σηφουνάκης. Θα έλθει όμως; Διότι ήταν στην περιφέρειά του.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Νομίζω ότι θα έλθει να υποστηρίξει την τροπολογία αυτή. Μπορούμε να τηβάλουμε τελευταία και δεν παραστεί μέχρι τότε, θα την υποστηρίξω εγώ.

Νομίζω όμως ότι μπορούμε να ξεκινήσουμε, αν μου επιτρέψετε, από τη ρύθμιση θεμάτων τουριστικής εκπαίδευσης η οποία είναι και απολύτως συναφής με το νομοσχέδιο το οποίο συζητήσαμε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Θα συζητηθεί, λοιπόν, η τροπολογία με αριθμό κατάθεσης 59/12.7.2000, "Ρύθμιση θεμάτων τουριστικής εκπαίδευσης".

Επ'αυτής της τροπολογίας το λόγο έχει ο κ. Οικονόμου.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι αυτή η τροπολογία, που αφορά την τουριστική εκπαίδευση δημιουργεί μία σαφέστατη αναβάθμιση στο χώρο της τουριστικής εκπαίδευσης καθώς όλες οι σχολές ξεναγών, που υπήρχαν μέχρι τώρα στα πλαίσια του ΕΟΤ και οι σχολές οι οποίες δημιουργούσαν τα στελέχη και τους ανθρώπους οι οποίοι ασχολούνταν με το τουριστικό επάγγελμα, συγκεντρώνονται σε μία καινούρια σχολή τουριστικής εκπαίδευσης, η οποία θα είναι και η μόνη αρμόδια, από το Υπουργείο Ανάπτυξης, για να δίνει το πιστοποιητικό, ώστε να μπορεί το κάθε στέλεχος να ασχοληθεί με το χώρο του τουρισμού.

Νομίζω ότι αυτή είναι μία σαφέστατη αναβάθμιση της εκπαίδευσης στο τουριστικό επάγγελμα. Γι'αυτό άλλωστε άλλαξε η ονομασία και από "τουριστικά επαγγέλματα" έχουμε "τουριστική εκπαίδευση", για να διαμορφώνεται και η άποψη ότι αυτά που λένε τα στελέχη περνάνε μέσα από την εκπαιδευτική διαδικασία.

Μία παρατήρηση μόνο θα ήθελα να κάνω προς τον κύριο Υπουργό. Στην παράγραφο 3 αναφέρει ότι με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Ανάπτυξης, Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να ιδρύονται ή να καταργούνται τμήματα και ειδικότητες σε σχολές τουριστικής εκπαίδευσης και να καθορίζεται το επίπεδο εκπαίδευσης και η διάρκεια σπουδών. Στο ζήτημα του ποια τμήματα μπορούν να ιδρύονται ή να καταργούνται θα έλεγα ότι θα αποτύπωνε με μεγαλύτερη σαφήνεια την κατάσταση που επικρατεί στο χώρο του τουρισμού αν προσθέταμε εκεί που λέει "ή να καταργούνται τμήματα" τη φράση "πλην των τμημάτων μετεκπαίδευσης που αναφέρονται στο ν. 1077/1980". Είναι αυτά τα ταχύρρυθμα τμήματα τα οποία τα πρόσωπα τα οποία είναι της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή ακόμα και του γυμνασίου ή του δημοτικού μπορούν να τα παρακολουθούν και να αποκτούν την ιδιότητα του υπαλλήλου και να δουλεύουν ως σερβιτόροι στο χώρο του τουρισμού.

Νομίζω ότι η διευκρίνιση αυτή όσον αφορά στο ποια τμήματα μπορούν να καταργούνται, διασφαλίζει τη συνεχόμενη λειτουργία αυτών των τμημάτων μετεκπαίδευσης τα οποία έχουν προσφέρει πάρα πολλά μέχρι τώρα στο χώρο του τουρισμού.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο κ. Παπαθανασίου έχει το λόγο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, όλοι αναγνωρίζουμε τη σημασία που έχει ο τουρισμός για τη χώρα. Βεβαίως, το θέμα της εκπαίδευσης, όπως σε όλους τους τομείς έτσι και εδώ, είναι εξαιρετικά σημαντικό.

Κύριε Υπουργέ, αυτό που κάνει η συγκεκριμένη τροπολογία σαφώς δεν επιλύει τα θέματα της εκπαίδευσης. Αλλάζει το όνομα της Σχολής Τουριστικών Επαγγελματιών και γίνεται Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης. Ο τίτλος είναι γενικότερος και ίσως λίγο πιο σωστός. Από εκεί και πέρα, όμως, όλα τα υπόλοιπα που ζητάτε με την τροπολογία είναι στην ουσία μία εν λευκώ εξουσιοδότηση για να ρυθμιστούν τα πάντα με προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις. Δεν υπάρχει κάτι το συγκεκριμένο. Με προεδρικά διατάγματα ρυθμίζονται τα θέματα οργάνωσης, τα θέματα συγκρότησης, ακόμα και θέματα τίτλων αποφοίτησης, που αφήνουν αρκετά πράγματα κενά και με υπουργικές αποφάσεις, όπως είπε και ο εισηγητής, καταργούνται τμήματα, δημιουργούνται τμήματα. Νομίζω, λοιπόν, ότι είναι ένα πάρα πολύ σοβαρό θέμα αυτό της τουριστικής εκπαίδευσης -είμαι βέβαιος ότι και εσείς λόγω της ιδιότητάς σας έχετε ιδιαίτερη ευαισθησία στα θέματα της εκπαίδευσης- και θα έπρεπε να έλθει σαν μία ολοκληρωμένη και συγκεκριμένη πρόταση. Προχθές λέχθηκε, από κάποιο συνάδελφο της Νέας Δημοκρατίας, ότι ίσως θα έπρεπε να εξετάσει κάποιος και την αναβάθμιση του επιπέδου των σχολών, εφόσον είναι ένα τόσο σημαντικό θέμα. Πάντως αυτό το οποίο ζητάτε εδώ, είναι στην ουσία μία εν λευκώ εξουσιοδότηση με προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις για να ρυθμίσετε τα πάντα. Δεν ρυθμίζεται τίποτα, απλώς μετονομάζεται και επαφίεται στις ρυθμίσεις τις οποίες όμως δεν γνωρίζουμε, αλλά καλούμεθα από τώρα να εγκρίνουμε, με σκοπό να αναβαθμιστεί η πράγματι όχι καλή κατάσταση της Σχολής Τουριστικών Επαγγελματιών, όπως αυτή λειτουργεί σήμερα.

Το δεύτερο θέμα που τίθεται εδώ με την παράγραφο 6, είναι το θέμα της Σχολής Ξεναγών. Κατ'αρχήν θα ήθελα να πω ότι εάν μέσα σ' αυτόν τον κυκλώνα της Σχολής Τουριστικών Επαγγελματιών ή των τουριστικών επαγγελματιών κάτι λειτουργεί σωστά, φαίνεται να είναι η Σχολή Ξεναγών. Και το λέω αυτό, όχι βασιζόμενος σε πληροφορίες ή διαμαρτυρίες των ιδίων των ενδιαφερομένων που υπάρχουν σ' αυτές τις περιπτώσεις, αλλά βασιζόμενος σε μία επίσημη έκθεση την οποία έχει κάνει η "CEDEFOP" όταν επισκέφθηκε τη Σχολή Ξεναγών. Σε αυτήν αναφέρεται ότι "η ομάδα εντυπωσιάστηκε από την ολοκληρωμένη φύση της εκπαίδευσης των Ξεναγών. Αυτή η εξαιρετική, επαγγελματική και πολύ εστιασμένη εκπαίδευση είναι ίσως ένα από τα καλύτερα προγράμματα εκπαίδευσης Ξεναγών στην Ευρώπη. Ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού θα πρέπει να δραστηριοποιηθεί στην πώληση της ιδέας για την εκπαίδευση σε άλλες χώρες".

Διαπιστώνουμε δηλαδή -και είναι αυτή μία ευχάριστη διαπίστωση- ότι ένας ευρωπαϊκός οργανισμός εκφράζεται με τα πλέον κολακευτικά λόγια για μία σχολή. Εμείς τι κάνουμε; Αντί να κοιτάξουμε να αναβαθμίσουμε και όλες τις υπόλοιπες σχολές τουριστικών επαγγελματιών και να αποκτήσουν και αυτές ή να τύχουν τέτοιων ευμενών κρίσεων, παίρνουμε αυτό το καλό κομμάτι και το βάζουμε μέσα σε ένα άλλο κομμάτι πολύ μεγαλύτερο στο οποίο πράγματι λογικά μπορεί να εντάσσεται, αλλά στην πράξη σήμερα οι υπόλοιπες σχολές τουριστικών επαγγελματιών δεν λειτουργούν καλά.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ )

Είναι, λοιπόν, εξαιρετικά επικίνδυνο, αντί να φτιάξουμε κάτι, να χαλάσουμε και το ήδη καλό το οποίο λειτουργεί. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν πράγματα, που πρέπει να διορθωθούν στη Σχολή Ξεναγών, όπως είναι οι διαδικασίες εισόδου, υποδοχής κλπ. Αυτά πράγματι είναι θέματα που και τώρα λειτουργούν λίγο αυθαίρετα με την έννοια ότι αποφασίζει μία επιτροπή του ΕΟΤ. Αλλά δεν συμφωνούμε με τη λογική ότι ένα καλό κομμάτι, που έχουμε το εντάσσουμε μέσα στο κακό και εν συνεχεία προσπαθούμε να τα φτιάξουμε όλα μαζί.

Πέραν αυτού υπάρχουν και ορισμένα άλλα θέματα, τα οποία τίθενται με την τροπολογία αυτή. Λέτε ότι όλα αυτά τα οποία έκανε μέχρι τώρα ο ΕΟΤ, θα τα κάνει η Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης, όπως μετονομάζεται. Τίθενται ορισμένα ερωτήματα.

Πρώτον, εάν η σχολή ή οι υπηρεσίες της σχολής έχουν το δικαίωμα να έχουν και αρμοδιότητες ελεγκτικές ή αρμοδιότητες που σήμερα υπάρχουν στον ΕΟΤ. Λέτε ότι θα μεταφέρετε τους

υπαλλήλους της Ζ' Διεύθυνσης του ΕΟΤ στην καινούρια υπηρεσία; Στο μεσοδιάστημα τι θα γίνει;

Δεύτερον, οι αρμοδιότητες ελέγχου μπορούν να περιέλθουν σε μία σχολή; Εγώ νομίζω ότι το αντικείμενο της Σχολής Τουριστικής Εκπαίδευσης, το οποίο επαναλαμβάνω ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό, δεν θα πρέπει να το δούμε με μια τροπολογία, αλλά θα πρέπει να έλθει μία συγκεκριμένη πρόταση που να μας δίνει έναν μπουσούλι για το πού θέλετε να πάει η κατάσταση, ποια θα είναι τα τμήματα και πώς θα λειτουργούν. Σε αυτήν την περίπτωση να ενταχθεί και η Σχολή Ξεναγών. Αλλά να είναι ξεκάθαρο ότι, εκεί που πάμε να βάλουμε τη Σχολή Ξεναγών, θα υπάρχει ένα οργανωμένο σύστημα το οποίο θα λειτουργεί εξίσου καλά με το σημερινό και όχι να χαλάσουμε έστω και αυτό το μικρό κομμάτι που σήμερα λειτουργεί σωστά.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Στριφτάρης, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος έχει το λόγο.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Κατ'αρχήν, κύριε Πρόεδρε, επιβεβαιώνεται αυτό που είπαμε όταν κατατέθηκαν οι τροπολογίες ότι έρχονται πολύ σοβαρά θέματα υπό τον τύπο των τροπολογιών. Νομίζω ότι το θέμα της τουριστικής εκπαίδευσης δεν είναι τόσο ρηχό, για να περάσουν με μια τροπολογία θέματα για τα οποία ουσιαστικά ο κύριος Υπουργός ζητάει την εξουσιοδότηση της Βουλής για να ρυθμίσει τα της τουριστικής εκπαίδευσης με υπουργικές αποφάσεις.

Πέρα απ'αυτό νομίζουμε ότι, αφού το Υπουργείο έκανε μια εκτίμηση και ουσιαστικά αλλάζει κατά ένα τρόπο, θα μπορούσαμε να συζητήσουμε πιο σοβαρά, νομίζω, το θέμα της τουριστικής εκπαίδευσης γιατί είναι σημαντικό για μας. Θα υπήρχαν περιπτώσεις νομίζω που ορισμένα από τα επαγγέλματα που βοηθάνε στην ανάπτυξη του τουρισμού θα μπορούσαν να είναι και αντικείμενο ανώτατης εκπαίδευσης. Όμως, εδώ διαιωνίζεται μια κατάσταση. Οι απόφοιτοι αυτών των σχολών, που υπάρχουν και άλλες σχολές τα ΤΕΙ, τι δικαιώματα θα έχουν, τι αρμοδιότητες, τι σχέση θα έχουν με τους απόφοιτους των ΤΕΙ και όλα αυτά. Θα διαιωνίζεται μια κατάσταση οι μεν να διεκδικούν κατοχύρωση επαγγέλματος από τους δε, να τσακώνονται, να γίνονται αυτά που γίνονται και τελικά όλοι να βράζουν στο ίδιο καζάνι της ανεργίας με επιδιαιτητή κάθε φορά το ρουσφετολογικό μηχανισμό της εκάστοτε κυβέρνησης.

Πιστεύω ότι δεν πρέπει να ψηφιστεί αυτή η τροπολογία όχι μόνο γιατί ζητάει την εν λευκώ εξουσιοδότηση της Βουλής ο κύριος Υπουργός για να ρυθμίσει τα θέματα της τουριστικής εκπαίδευσης, αλλά και γιατί υποβαθμίζει πραγματικά και τη Σχολή Ξεναγών και δεν πρέπει νομίζω να υποβαθμιστεί έτσι μ'αυτόν τον τρόπο της μεταφοράς στις Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης, που δημιουργούνται μ'αυτήν την τροπολογία.

Νομίζω ότι καλά θα κάνει ο κύριος Υπουργός μια και είναι σοβαρό το θέμα να μην επιμείνει στην ψήφιση αυτής της τροπολογίας. Εμείς βέβαια δεν θα την ψηφίσουμε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ευχαριστώ, κύριε Στριφτάρη.

Ο κ. Λαφαζάνης, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου έχει το λόγο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, το θέμα της τουριστικής εκπαίδευσης είναι τεράστιο, πελώριο και έχει πάρε, θα έλεγα, διαστάσεις σοβαρότατες στην εποχή μας. Πράγματι η χώρα αυτή χρειάζεται μια ισχυρή ουσιαστική και με περιεχόμενο τουριστική εκπαίδευση, δευτεροβάθμια, τριτοβάθμια τουριστική εκπαίδευση, εκπαίδευση σε επίπεδο ανώτατης σχολής. Νομίζω ότι αυτό είναι απαραίτητο λόγω των τουριστικών αναγκών της χώρας, των νέων προοπτικών που διανοίγονται, αλλά και της προσπάθειας να συμβάλουμε και να βοηθήσουμε στην τουριστική ανάπτυξη της χώρας.

Πολύ φοβάμαι όμως ότι αυτή εδώ η τροπολογία πόρρω απέχει από μια τέτοια ανάγκη. Δεν μπορεί να καλύψει με κανένα τρόπο μια τέτοια ανάγκη. Έρχεται πρόχειρα, αποσπασματικά και ούτε καν συλλαμβάνει το πελώριο θέμα που λέγεται τουριστική εκπαίδευση και τουριστικά επαγγέλματα στη χώρα μας. Το θέμα είναι τεράστιο και συνδέεται με όλη την προοπτική του

τουρισμού.

Δεν είναι δυνατόν να πιστεύουμε ότι θα νομοθετήσουμε για τα θέματα της τουριστικής εκπαίδευσης υποβαθμίζοντας και περιθωριοποιώντας περαιτέρω το ρόλο του ΕΟΤ, δίνοντας τις σχολές απλώς στο Υπουργείο Ανάπτυξης και δίνοντας επίσης την εξουσιοδότηση με προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις να επιλυθούν σοβαρότατα θέματα, χωρίς να ξέρουμε σε ποια κατεύθυνση και με ποιο τρόπο.

Έτσι, λοιπόν, εγείρονται σοβαρότατα θέματα μ'αυτήν την τροπολογία. Λέει εδώ πέρα, με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Ανάπτυξης, Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται θέματα οργάνωσης σπουδών, ιδίως θέματα σχετικά με τη συγκρότηση και λειτουργία των εκπαιδευτικών συμβουλίων τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των εκπαιδευομένων, το βαθμολογικό σύστημα και τους τίτλους αποφοίτησης, την οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών των εκπαιδευτηρίων κλπ.

Και αφού κάτω συνεχίζει "με κοινές αποφάσεις των Υπουργών... κλπ.." μπορεί να ιδρύονται ή να καταργούνται τμήματα και ειδικότητες στις Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης και να καθορίζεται το επίπεδο εκπαίδευσης και η διάρκεια σπουδών τους". Όλα αυτά είναι θέματα τα οποία δεν μπορεί να παραπέμπονται σε απλές υπουργικές αποφάσεις ή σε κάποια προεδρικά διατάγματα, αλλά χρειάζονται νομοθετικές ρυθμίσεις. Δεν καταλαβαίνω ποιο επίπεδο και ποιά διάρκεια σπουδών σκοπεύουμε να κάνουμε στη σχολή ας πούμε, Τουριστικών Επαγγελματιών και στις διάφορες ειδικότητες; Τι έχει κατά νου ο κύριος Υπουργός, τι σκέπτεται;

Όλα αυτά δεν ορίζονται με το άρθρο αυτό, που είναι εντελώς πρόχειρο. Υπάρχουν και άλλα θέματα βέβαια που εγείρονται με τις ασφαλιστικές καλύψεις. Δεν τα καταλαβαίνω. Πριν είχαν ασφαλιστική κανονική του ΙΚΑ; Δεν το γνωρίζω, αλλά βλέποντας και την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου κάνετε οικονομία εσόδων. Αρα εδώ περιορίζετε την ασφαλιστική κάλυψη μόνο σε περίπτωση κινδύνου ατυχήματος.

Νομίζω ότι αυτό το άρθρο δεν ανταποκρίνεται στην ανάγκη αυτή που προκύπτει και είναι άμεση, επιτακτική και έπρεπε εδώ και χρόνια να αντιμετωπισθεί, της ουσιαστικής αναβάθμισης μετά από μελέτη και επεξεργασία της τουριστικής εκπαίδευσης, είναι εντελώς πρόχειρο, μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στο μέλλον και γι' αυτό πιστεύω ότι πρέπει να αποσυρθεί και να έρθει ένα νομοσχέδιο που να αφορά την τουριστική εκπαίδευση συνολικά, να δοθεί η βαρύτητα που πρέπει στο θέμα, να γίνει η κατάλληλη επεξεργασία ώστε να έχουμε μια τουριστική εκπαίδευση που να ανταποκρίνεται στις δυνατότητες και τις ανάγκες που έχει σήμερα ο ελληνικός τουρισμός.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Είναι γεγονός ότι η τροπολογία, την οποία έχετε μπροστά σας, περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο θα αντιμετωπισθούν τα προβλήματα, το νέο πλαίσιο, αλλά δεν περιγράφει την τελική κατάληξη. Υπάρχει λόγος γι' αυτό, τον οποίο θα εξηγήσω στη συνέχεια, διότι είναι ακριβώς ο ίδιος τρόπος με τον οποίο γίνονται οι αλλαγές τα προγράμματα και στα τμήματα και σε άλλες αντίστοιχες δομές εκπαίδευσης που έχει η χώρα μας. Γίνονται με προεδρικά διατάγματα.

Τι επιχειρεί η τροπολογία να κάνει; Επιχειρεί να διαμορφώσει ένα νέο πλαίσιο και να λύσει ορισμένα χρονίζοντα προβλήματα του συστήματος τουριστικής εκπαίδευσης. Το σύστημα τουριστικής εκπαίδευσης στη χώρα μας χωρίζεται σε τρεις συν μια κατηγορίες. Ποιες είναι αυτές;

Υπάρχει κατ' αρχήν η Σχολή Ξεναγών για την οποία μίλησε προηγουμένως η Νέα Δημοκρατία. Έτσι είναι. Όντως είναι υψηλού επιπέδου οι Σχολές Ξεναγών, οι οποίες όμως έχουν μια πάρα πολύ ιδιότυπη οργανωτική δομή και εποπτεία. Υπάρχουν σ' ένα τμήμα του ΕΟΤ. Ουσιαστικά δεν υπάρχει ένας εκπαιδευτικός κεντρικός σχεδιασμός, γι' αυτό και βεβαίως το ότι πηγαίνουν καλά οι σχολές οφείλεται και στην καλή ποιότητα και των διδασκόντων και των συμμετεχόντων. Όμως είναι προφανές ότι έτσι όπως είναι σήμερα η κατάσταση δεν μπορούμε να αξιο-

ποιήσουμε ως εκπαιδευτικό πλεονέκτημα αυτήν την καλή ποιότητα της Σχολής Ξεναγών. Διότι έχουν μια εντελώς ιδιόρρυθμη διοικητική υπαγωγή. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο είναι ότι ο ΕΟΤ έχει μεταβληθεί σ' ένα ιδιότυπο ασφαλιστή των Ξεναγών. Μαζεύει τα ένσημα από τους τουριστικούς πράκτορες, οι οποίοι απασχολούν Ξεναγούς, μια δραστηριότητα φυσικά η οποία δεν έχει καμία απολύτως σχέση με τη δραστηριότητα την οποία θα πρέπει να έχει ο ΕΟΤ, του σχεδιασμού τουριστικών εγκαταστάσεων, μελετών, υποδομών κλπ.

Τρίτο χαρακτηριστικό είναι οι Σχολές Τουριστικών Επαγγελματιών. Πιστεύω ότι οι περισσότερες από αυτές είναι σε πολύ καλό επίπεδο παρά τα προβλήματα τα οποία είναι έντονα και διαρκή και νομίζω ότι παράγουν ένα ανθρωπino δυναμικό εκπαιδευμένο το οποίο βρίσκει μια υψηλή ζήτηση στην αγορά.

Όμως δεν μπορούν στη φάση που βρίσκονται και με τη διάρθρωση που έχουν σήμερα να αξιοποιήσουν τα πλεονεκτήματα αυτής της παράδοσης και πολύ περισσότερο τις νέες δυνατότητες που δημιουργούνται. Για παράδειγμα στην προηγούμενη φάση του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης ήταν μικρή η συμμετοχή των Σχολών Τουριστικών Επαγγελματιών σε θέματα κατάρτισης γύρω από τον τουρισμό, ενώ θα μπορούσε να ήταν πολύ υψηλότερη.

Ένα άλλο θέμα το οποίο υπάρχει είναι το θέμα των επαγγελματικών δικαιωμάτων, το οποίο δεν έχει λυθεί. Αυτές οι σχολές έχουν συστηματική εκπαίδευση και κατάρτιση και καμιά φορά πολυετή και δεν υπάρχει καμία απολύτως αντιμετώπιση και λύση στο θέμα των επαγγελματικών δικαιωμάτων. Βεβαίως μέχρι τώρα δεν υπάρχουν σοβαρά προβλήματα απορρόφησης των αποφοίτων, διότι η ζήτηση είναι μεγάλη. Αλλά καθώς έρχονται άλλες δομές κατάρτισης είτε ιδιωτικές είτε από το εξωτερικό, οι οποίες ασχολούνται με θέματα τουριστικής εκπαίδευσης, είναι πολύ πιθανό να βρεθούμε σε μία δυσάρεστη θέση όπου η κρατική δομή εκπαίδευσης στο χώρο του τουρισμού να μην μπορεί να κατοχυρώσει επαγγελματικά δικαιώματα και πιστοποιητικά κατάρτισης, επειδή έχει θεωρηθεί ως μία σχολή επαγγελματιών χωρίς να νοείται ένα ενιαίο εκπαιδευτικό σύστημα.

Τέλος υπάρχει μία εκδήλωση ενδιαφέροντος από σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, είτε ΤΕΙ είτε ΑΕΙ, να ξεκινήσουν τμήματα τουριστικών επαγγελματιών, κυρίως οικονομικών και λογιστικών, πάλι όμως χωρίς να υπάρχει μία συνεννόηση και ένας συντονισμός με τον κύριο κορμό τουριστικής εκπαίδευσης.

Απέναντι σε όλα αυτά τα ζητήματα, τι προσπαθεί να κάνει το νομοσχέδιο; Δύο απλά πράγματα: Πρώτον, να ενοποιηθεί από άποψη εκπαιδευτικού σχεδιασμού όλο το σύστημα τουριστικής εκπαίδευσης. Είναι το πιο στοιχειώδες το οποίο μπορεί να κάνει κανείς, έτσι ώστε να συγκεντρώσουμε τα πλεονεκτήματα τα οποία έχουμε κατοχυρώσει ως χώρα σε διάφορους τομείς τουριστικής εκπαίδευσης και να αναβαθμίσουμε και τη διάρθρωση και τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα του συστήματος τουριστικής εκπαίδευσης.

Τις λέμε δε σχολές τουριστικής εκπαίδευσης για να μπορέσουμε έτσι σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας να λύσουμε επιτέλους και το θέμα των επαγγελματικών δικαιωμάτων, το οποίο μέχρι τώρα δεν έχει ρυθμιστεί.

Οι λεπτομέρειες με τις οποίες θα αντιμετωπιστούν αυτά τα θέματα είναι προφανές ότι θα γίνουν με προεδρικό διάταγμα. Δεν είναι θέμα νομοθετήματος αυτό, όπως δεν είναι για κανένα άλλο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Τα πανεπιστήμια για παράδειγμα ιδρύονται, φτιάχνουν τμήματα κλπ. μέσω προεδρικών διαταγμάτων. Αυτή είναι η κανονική νομική διαδικασία, η οποία αναφέρεται στη συγκρότηση και στη λειτουργία εκπαιδευτικών δομών στη χώρα μας. Δεν γίνονται με νομοθετήματα αυτά τα πράγματα και αυτό ακολουθούμε και τώρα.

Μία σειρά από άλλα θέματα, τα οποία τέθηκαν είναι τα εξής: Η Σχολή Ξεναγών. Η σχολή αυτή εντάσσεται στη Σ.Τ.Ε., αλλά προφανώς διατηρεί την αυτονομία της. Και μάλιστα θα αυξήσει την αυτονομία της μέσα στο σύστημα τουριστικής εκπαίδευσης ακριβώς για να μπορέσει να αναδειχθεί όλο το πλεονέκτημα το οποίο έχει συσσωρεύσει.

Πιστεύω δε ότι η παρουσία της Σχολής Ξεναγών μέσα σ' ένα ολοκληρωμένο σύστημα τουριστικής εκπαίδευσης θα προσδώσει σε όλο το σύστημα μία μεγαλύτερη ελκυστικότητα και μπο-

ρεί να ανοίξει νέους δρόμους εξαγωγής αυτής της εκπαιδευτικής τεχνογνωσίας και σε άλλες χώρες. Το ίδιο μπορεί επίσης να συμβεί και στις άλλες βαθμίδες τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Το δεύτερο το οποίο θα κάνουμε -και νομίζω ότι έχει καθοριστική σημασία για να κατανοήσει κανείς το νέο πλαίσιο που χρειαζόμαστε -είναι ότι έχουμε αποφασίσει να μεταφερθούν όλα τα κονδύλια του κοινωνικού ταμείου, που αφορούν στην κατάρτιση σε θέματα επαγγελματιών σχετιζόμενων με τον τουρισμό στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

Έτσι ουσιαστικά θα προικιστεί η Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών με τα κονδύλια του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, του Κοινωνικού Ταμείου και θα μπορέσει όλες εκείνες τις απαραίτητες ενέργειες και δραστηριότητες, που θα αναβαθμίσουν ουσιαστικά την τουριστική εκπαίδευση στη χώρα μας.

Γι' αυτό χρειαζόμαστε το ενιαίο εκπαιδευτικό σύστημα στο οποίο θα υπάγεται και η Σχολή Ξεναγών και όλα τα τουριστικά επαγγέλματα.

Το τρίτο το οποίο κάνουμε είναι ότι λύνουμε επιτέλους ένα θέμα ασφάλισης ...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Κύριε Υπουργέ, ολοκληρώστε παρακαλώ. Έχετε τη δυνατότητα να πάρετε το λόγο πολλές φορές.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά μετά ξέρετε τι συμβαίνει; Λένε ότι όλα είναι πρόχειρα. Δεν είναι καθόλου έτσι. Όλα είναι μελετημένα, στοιχισμένα, για να επιλύσουμε χρόνια προβλήματα με έναν αποτελεσματικό και ευέλικτο τρόπο.

Το θέμα της ασφαλιστικής κάλυψης. Είναι η συνήθης ασφαλιστική κάλυψη που γίνεται σε όσους κάνουν πρακτική εκπαίδευση και η οποία μέχρι τώρα δεν υπήρχε. Πήγαιναν εκατοντάδες άτομα, τα οποία έκαναν επαγγελματική εξάσκηση άνευ ουδεμιάς ασφαλιστικής κάλυψης. Αυτό έπρεπε να σας είχε απασχολήσει και όχι ότι επιλύεται τώρα επιτέλους το ζήτημα αυτό.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να θίξω ένα θέμα. Είναι προφανές ότι αυτή η ρύθμιση, το νέο πλαίσιο, βασίζεται στην προϋπόθεση συνεργασίας με το Υπουργείο Παιδείας, το οποίο συνυπογράφει την τροπολογία αυτή. Νομίζω ότι αυτή η συνεργασία σε συνδυασμό με την προικοδότηση της Σχολής Τουριστικών Επαγγελματιών με τα χρήματα του Κοινωνικού Ταμείου ανοίγει μία νέα δυνατότητα, που δεν υπήρχε πριν, να οργανώσουμε και να υλοποιήσουμε αποτελεσματικά ένα ολοκληρωμένο σύστημα τουριστικής εκπαίδευσης, έτσι όπως απαιτεί η τουριστική βιομηχανία της χώρας μας κι έτσι νομίζω ότι υπάρχει η δυνατότητα με τις συνθήκες που διαμορφώνονται στην τουριστική εκπαίδευση σήμερα. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ο κ. Βουλγαράκης έχει το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ:** Τα όσα είπε ο κύριος Υπουργός, κύριε Πρόεδρε, ήταν φυσικά χρήσιμα και φώτισαν και πάρα πολλές πλευρές του ζητήματος, που φαντάζομαι ότι το Τμήμα ήθελε να τις ακούσει. Βεβαίως θαπέχουν πάρα πολύ απ' αυτά, τα οποία είναι διατυπωμένα στο κείμενο το οποίο το Τμήμα καλείται να ψηφίσει. Και συνήθως η Βουλή ψηφίζει κείμενα, δεν ψηφίζει επεξηγήσεις Υπουργών.

Κατόπιν τούτου, η άποψη η οποία έχει διαμορφωθεί στο Τμήμα -κι έτσι πράγματι είναι- είναι ότι αυτή η τροπολογία ζητεί μία εν λευκώ εξουσιοδότηση από το Τμήμα, προκειμένου να ρυθμίσει σειρά ζητημάτων, έτσι όπως ο κύριος Υπουργός σήμερα ή ένας άλλος Υπουργός αύριο θα πιστέψει, θα αποφασίσει, θα του εισηγηθούν κάποιοι ενδεχομένως ότι πρέπει να ρυθμιστούν.

Αυτό αντιλαμβάνεσθε ότι δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό τουλάχιστον από τη Νέα Δημοκρατία. Ισχύουν όσα ελέχθησαν από τον εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας και για τους Ξεναγούς, αλλά και για τα υπόλοιπα ζητήματα, που ρυθμίζονται με την τροπολογία αυτή.

Επ' ευκαιρία όμως θέλω να θίξω ένα θέμα το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό και νομίζω ότι είναι και δηλωτικό του τρόπου με τον οποίο η πολιτεία -η Κυβέρνηση στην προκειμένη περίπτωση- προσεγγίζει μια σειρά ζητημάτων που είναι ωστόσο κρίσιμα για την ελληνική οικονομία.

Μιλάμε για οικονομική πολιτική και οικονομική ανάπτυξη.

Στοιχειωδώς τι σημαίνει αυτό; Αυτό σημαίνει ότι η κάθε χώρα φροντίζει τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα να τα αναδεικνύει, να τα εξοπλίζει με τέτοιου είδους διαδικασίες, οι οποίες θα επιτρέπουν να μπορούν να στηριχθεί πάνω σ' αυτά και να μεγιστοποιήσει τα οφέλη της ακριβώς από τα πλεονεκτήματα αυτά.

Είναι, λοιπόν, δεδομένο ότι ένα από τα πολύ σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας είναι ο τουρισμός. Το ερώτημα που τίθεται είναι: Έχει προσεγγιστεί ο τουρισμός με τη δύναμη προσοχή από την ελληνική πολιτεία, για να πει κανείς ότι πράγματι έχει φτάσει σ' ένα επίπεδο που μπορεί και τη χώρα να βοηθήσει σημαντικά και μακροπρόθεσμα η χώρα να προσδοκά οφέλη μέσα σε μια πολύ ανταγωνιστική τουριστική αγορά; Η απάντηση είναι «όχι». Και ξέρετε γιατί είναι όχι; Διότι κάθε φορά ο ιδιωτικός τομέας, οι ιδιώτες προχωρούσαν μόνοι τους σε ρυθμίσεις απουσία κεντρικού σχεδιασμού, που στη συνέχεια ερχόταν το κράτος να νομοθετήσει, να νομιμοποιήσει ή να μη νομιμοποιήσει, ανάλογα με την περίπτωση, με αποτέλεσμα να υπάρχει ένα αλαλούμ κυριολεκτικά στο κομμάτι της τουριστικής πολιτικής και φυσικά πάρα πολλές απ' αυτές τις μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις είτε να απειλούνται με πτώχευση είτε άλλες να έχουν πτωχεύσει ή άλλες να έχουν χρέη σε τράπεζες κ.ο.κ. Μέρος του κομματιού αυτού είναι και η τουριστική εκπαίδευση.

Δεν θα ήταν περισσότερο λογικό, όταν μία χώρα στηρίζει τόσο μεγάλο ποσοστό στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της σε πόρους, που προέρχονται από τον τουρισμό, να υπάρχουν όχι απλώς τέλεια για το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα τμήματα τουριστικής παιδείας γενικότερα, αλλά και η χώρα μας δεν θα έπρεπε να ήταν πρότυπο σε όλες τις χώρες της Ευρώπης για τα θέματα αυτά; Εν πάση περιπτώσει, γνωρίζουμε ότι ένα πάρα πολύ μεγάλο μέρος του εργατικού δυναμικού, εποχικού ή μονιμότερου, ασχολείται με τον τομέα του τουρισμού. Δεν θα έπρεπε αυτός ο τομέας του τουρισμού να είναι κατά τέτοιο τρόπο διαμορφωμένος από την ελληνική πολιτεία, που να δίνει τη δυνατότητα στην Ελλάδα να πλεονεκτεί σαφώς έναντι όλων των ανταγωνιστών μας;

Έρχεται τώρα αυτή η τροπολογία, η οποία προσπαθεί εμβληματικά να δώσει κάποιες λύσεις. Να δεχθώ εγώ, χάριν της συζήτησης ότι δίνει αυτές τις λύσεις. Να δεχθώ επίσης την καλή διάθεση του Υπουργού ότι θέλει να αντιμετωπίσει το θέμα ή να το προσεγγίσει έτσι όπως το είπε.

Υπάρχουν ορισμένα ερωτήματα. Ετέθη από το Υπουργείο Παιδείας στους πρυτάνεις, παραδείγματος χάριν, το ερώτημα: «Προτίθεστε εσείς να φτιάξετε σχολές πανεπιστημιακού επιπέδου, ναι ή όχι και πώς;». Υπάρχει εισήγηση από το Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο για τα θέματα αυτά; Έχει καθ' οιονδήποτε τρόπο απασχολήσει οιαδήποτε επιτροπή του Υπουργείου Παιδείας η συγκεκριμένη ερώτηση την οποία υποβάλλω;

Η απάντηση, κύριε Πρόεδρε, είναι όχι. Άρα, λοιπόν, θα ήταν φρονιμότερο αντί κάθε φορά να ερχόμαστε περιπτωσιολογικά να μεταφέρουμε από τη μία διεύθυνση στην άλλη, από το ένα γραφείο στο άλλο και από τη μία σχολή στην άλλη κάποιους εργαζόμενους και να νομίζουμε ότι έτσι προσεγγίζουμε τα ζητήματα, θα ήταν προτιμότερο να υπάρξει μία συγκροτημένη άποψη, η οποία να προσεγγίζει το θέμα αυτό με τα δεδομένα τα οποία είπα. Διότι αυτό μπορεί πράγματι να βοηθήσει τη χώρα και να είναι σε θέση σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα η Ελλάδα να είναι παγκοσμίως γνωστή για τις τουριστικές οπουδές τις οποίες θα παρέχει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊνονας):** Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Σπυρόπουλος έχει το λόγο.

**ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, με την ευκαιρία της συζήτησής της παρούσας τροπολογίας μπαίνουμε και σε άλλα θέματα. Μπαίνουμε στο μεγάλο θέμα που αφορά τη δομή της επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, στο ρόλο των Υπουργείων, στο συντονιστικό ρόλο του Υπουργείου Παιδείας, στις υφιστάμενες δομές και στην προοπτική της μετεξέλιξής τους. Είναι ένα θέμα τεράστιο.

Θέλω να επισημάνω πάντως δύο λόγια. Η τροπολογία σαφώς είναι στη σωστή κατεύθυνση. Ένα θέμα είναι αυτό. Ένα δεύτε-

ρο θέμα είναι το θέμα του συντονισμού, όπως τέθηκε από τον κ. Βουλγαράκη και ιδιαίτερα του συντονισμού με την ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας. Είναι ένα θέμα ουσιαστικό, συμφωνώ μαζί του, όμως θα πρέπει να γίνει κατανοητό -και νομίζω και ο ίδιος το κατανοεί- ότι το μείζον θέμα είναι κατά πόσο οι υφιστάμενες δομές παραγωγής εκπαιδευτικής πολιτικής στο Υπουργείο Παιδείας -και δεν είναι ο Υπουργός- οι υφιστάμενες δομές παραγωγής πολιτικής στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, θα κατανοήσουν τι είναι επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και κατά πόσο θα κατανοήσουν το πώς διασυνδέεται η εκπαίδευση και η κατάρτιση με τον όρο της παραγωγής. Αυτά είναι θέματα τα οποία υπερβαίνουν και την πολιτική βούληση του Υπουργού αρκετές φορές και αρκετές φορές τις πολιτικές δυνατότητές μας.

Άρα αυτό που πρέπει να κρίνουμε αυτήν τη στιγμή είναι αν η τροπολογία είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Σαφώς είναι προς τη σωστή κατεύθυνση και βέβαια είναι σίγουρα πολιτικό ζητούμενο ή αν θέλετε μία πολιτική εκκρεμότητα, μία διαρθρωτική εκκρεμότητα, μία θεσμική εκκρεμότητα η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης σε σχέση με την αρχική και τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση και είναι μία νέα θεσμική μεταρρύθμιση στο χώρο αυτό.

Πιστεύω πως προς αυτήν την κατεύθυνση κινείται η Κυβέρνηση. Αυτήν τη στιγμή με τη συνεργασία συναρμόδιων Υπουργείων, όπως το Υπουργείο Παιδείας, το Υπουργείο Εργασίας, το Υπουργείο Ανάπτυξης, το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, το Υπουργείο Γεωργίας, το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, -όλα αυτά τα Υπουργεία διαπλέκονται στα θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης συνεργάζονται και στην κατεύθυνση αυτή- μετά την ωρίμανση του πολιτικού διαλόγου στο επίπεδο ανάμεσα στα Υπουργεία και στους υπηρεσιακούς παράγοντες, πιστεύω ότι η Κυβέρνηση θα ανταποκριθεί στην υλοποίηση του σημαντικού στόχου όχι μόνο στον τουρισμό, αλλά και στα υπόλοιπα επαγγέλματα, έτσι ώστε οι Έλληνες, το ελληνικό ανθρώπινο δυναμικό να είναι το πλέον ανταγωνιστικό, το πλέον ικανό, προκειμένου να βοηθήσει αποφασιστικά στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊνονας):** Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο κ. Κακλαμάνης.

**ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ:** Με πρόλαβε ο κ. Σπυρόπουλος λέγοντας τους φόβους που έχει με την περαιτέρω ανάμειξη του Υπουργείου Παιδείας στην ιστορία αυτή.

Εγώ διερωτώμαι, κύριε Υπουργέ: Μόνος σας είπατε ότι είστε απόλυτα ικανοποιημένος -και έτσι είναι, όλοι μας είμαστε και η επίσημη έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυτό λέει- για το επίπεδο, την απόδοση και την προς τα έξω εικόνα των Ελλήνων ξενόφων. Ένα πράγμα το οποίο πάει τόσο καλά, κατ' αρχήν, γιατί θέλετε να το αλλάξετε;

Δεύτερον γιατί θέλετε να τα αλλάξετε χωρίς τις προϋποθέσεις που σας έβαλε ο κύριος Βουλγαράκης; Σε σχέση πάντα με αυτά που αίπατε για το Υπουργείο Παιδείας.

Τρίτον αφού είχατε κατά νου να κάνετε αυτά κύριε Υπουργέ για απαντήστε μου σας παρακαλώ στην εξής ερώτηση: Γιατί αγοράσατε πέρσι ακριβώς στην Αθήνα στις 30-3-1999 και στη Θεσσαλονίκη στις 30-4-1999 δύο κτίρια για τη Σχολή Ξεναγών; Στην Αθήνα στην περιοχή Μεταξουργείου η αγορά ήταν διακόσια δέκα (210.000.000) εκατομμύρια, ξοδέψατε άλλα εκατό (100) για να το επισκευάσετε και οι πληροφορίες μου λένε ότι για να το τελειώσετε θα πάνε άλλα τετρακόσια πενήντα (450.000.000) εκατομμύρια. Είς δε τη Θεσσαλονίκη το αγοράσατε 30-4-1999 από ιδιώτες εκατόν ενενήντα (190.000.000) εκατομμύρια η αγορά τριακόσια εκατομμύρια (300.000.000) η επισκευή όλα αυτά τα λεφτά τα εννιακόσια τόσα εκατομμύρια περίπου ένα δις από κοινοτική χρηματοδότηση.

Και κάτι άλλο επίσης κύριε Υπουργέ. Το συνολικό εμβαδό του κτιρίου στο Μεταξουργείο είναι επτακόσια δεκατρία τετραγωνικά και η συνολική του δαπάνη θα πάει τετρακόσια πενήντα εκατομμύρια (450.000.000). Στην Ηρώδου Αττικού να πηγαίνατε να αγοράσετε επτακόσια δεκατρία τετραγωνικά θα ξοδεύατε λιγότερα λεφτά κύριε Υπουργέ. Μπορείτε να μου πείτε, λοιπόν, τι θα το κάνετε τώρα αυτά τα δύο κτίρια τα οποία τα έχετε πλη-

ρώσει; Δεν έχει σημασία αν βγήκανε από τον εθνικό προϋπολογισμό τα λεφτά ή αν ήρθαν απ'έξω. Και τι είδους προγραμματισμός είναι αυτός; Πριν ένα χρόνο αγοράζατε κτίρια ακριβώς επενδύει αναγνωρίζετε το επίπεδο, την απόδοση το έργο των Ελλήνων ξεναγών για να τους δώσετε επιτέλους δικά τους κτίρια όπου θα γίνεται η εκπαίδευση και τώρα τους πάτε εκεί που τους πάτε.

Θεωρητικά αν όλα αυτά που είπατε ισχύουν υπάρχουν και θετικά. Εγώ δεν θέλω να βλέπω μόνο αρνητικά. Απλά ξέρετε ποιο είναι το άγχος μου; Το ότι θα πάνε σε κεντρικό σχεδιασμό και κυρίως ότι θα εμπλακεί το Υπουργείο Παιδείας. Και εκεί είναι ο μεγάλος μου φόβος. Αλλά το ερώτημα είναι πως πριν από ένα χρόνο ξοδεύτηκε ένα δις και σήμερα δεν ξέρετε τι να τα κάνατε τα κτίρια. Και είναι ευκαιρία παρεμπιπτόντως να μου πείτε τι θα τα κάνατε αυτά τα κτίρια.

Επίσης θα ήθελα να μου πείτε: σας έχει απασχολήσει σαν Υπουργό Ανάπτυξης να ελέγξετε τις δαπάνες γι'αυτά τα κτίρια; Εκτός αν μου πείτε ότι η αντικειμενική αξία ενός ακινήτου επτακοσίων δεκατριών τετραγωνικών, που βρίσκεται στο Μεταξουργείο στον αριθμό 96 - 98 και η άλλη του είσοδος στην οδό Πλαταιών 42 είναι αυτή, κύριε Υπουργέ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊνονας)** : Ευχαριστώ. Το λόγο έχει ο κ. Κωνσταντόπουλος.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ**: Θα ήταν άδικο, κύριε Πρόεδρε, να μην επισημάνω ότι η Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης είναι μια αναγκαιότητα για τη χώρα μας. Όσο άδικο όμως είναι να μην επισημάνω αυτό, τόσο δίκαιο είναι να πούμε ότι η Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης πρέπει να έρθει εδώ σαν ένα σχέδιο νόμου.

Γιατί τουρισμός και τουριστική εκπαίδευση, κύριε Υπουργέ δεν είναι μόνο τα τουριστικά επαγγέλματα και η Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών, που υπάρχει σήμερα ούτε μόνο οι Σχολές Ξεναγών. Ξέρετε πολύ καλά ότι ζούμε σε ένα εξόχως ανταγωνιστικό περιβάλλον, τόσο στη Μεσόγειο όσο και στο Αιγαίο ένθεν και ένθεν. Ξέρετε πολύ καλά τι είδους τουριστική εκπαίδευση παρέχουν οι χώρες που παραδοσιακά ασχολούνται με το αντικείμενο αυτό.

Και θα γίνω πιο σαφής. Οι τουρίστες που έρχονται εδώ δεν έρχονται μόνο για τις ωραίες ακτές μας ούτε μόνο για τον ήλιο μας ούτε μόνο για τη διαμονή ή τη διατροφή. Γίνεται μια κοσμογονία διεθνώς για τις σχολές animation, για τις σχολές δηλαδή που παρέχουν ψυχαγωγία, διασκέδαση και άθληση στους τουρίστες.

Με την τροπολογία σας και με το υφιστάμενο καθεστώς που υπάρχει σήμερα δεν παρέχουμε καμία δυνατότητα σε αυτήν την κατεύθυνση, δεν ασχολούμαστε καθόλου με αυτό το αντικείμενο. Θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένα animation school -μια σχολή ψυχαγωγίας διασκέδασης- τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Να γίνω πιο σαφής. Θα μπορούν να κάνουν μεταπτυχιακό νηπιαγωγοί, παιδαγωγοί, απόφοιτοι της Σχολής Παιδαγωγών ή Νηπιαγωγών για τη δημιουργική απασχόληση των παιδιών κατά τη διάρκεια των διακοπών. Θα μπορούσε να γίνει ένα μεταπτυχιακό για τους πτυχιούχους των ΤΕΕΦΑ για την ψυχαγωγία και άθληση των τουριστών, όπως επίσης θα μπορούσε να γίνει ένα μεταπτυχιακό για τους αποφοίτους της Σχολής Ξεναγών και για τους πτυχιούχους της Σχολής Καλών Τεχνών. Ένα ολόκληρο δηλαδή, πλάνισιο το οποίο θα μας πάει μπροστά από τις εξελίξεις για μην είμαστε για μία ακόμα φορά πίσω από τις εξελίξεις και στον τουρισμό.

Και πώς θα γίνει αυτό, κύριε Υπουργέ; Η τροπολογία την οποία καταθέτετε θέλω να σας επισημάνω ότι είναι και πρόχειρη και αποσπασματική και δίνει μία μερική λύση του προβλήματος. Κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά μια τροπολογία έτσι πρόχειρα, όπως κατατίθεται, μόνο όφελος δεν μπορεί να έχει για την τουριστική εκπαίδευση.

Σας προτείνω, λοιπόν, να αποσύρετε την τροπολογία αυτή και να καταθέσετε το συντομότερο δυνατόν ένα πλήρες νομοσχέδιο που να δίνει λύση και για τη Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών και για τη Σχολή Ξεναγών, αλλά και να δημιουργεί σε προπτυχιακό και σε μεταπτυχιακό επίπεδο ένα σύγχρονο τμήμα για animation- δηλαδή για διασκέδαση, ψυχαγωγία και άθληση

των τουριστών.

Θα γίνω κουραστικός για άλλη μία φορά να σας επισημάνω ότι πρέπει επιτέλους να δημιουργήσετε και παραρτήματα της Σχολής Τουριστικής Εκπαίδευσης και στην επαρχία. Και η ελληνική επαρχία έχει δικαίωμα -το επαναλαμβάνω πάλι- στο όνειρο της τουριστικής εκπαίδευσης και της αναβάθμισής της.

Συγκεκριμένα στη δική μου περιφέρεια, στην Πιερία, με δεκαπέντε χιλιάδες ξενοδοχειακές τουριστικές κλίνες και άλλες είκοσι χιλιάδες κλίνες σε ενοικιαζόμενα δωμάτια έχουμε δικαίωμα για ένα παράρτημα της Σχολής τουριστικής εκπαίδευσης και στον τόπο μας. Εκεί βλέπετε τα όνειρα είναι περιορισμένα. Αρκούνται σε ένα απλό παράρτημα της Σχολής Τουριστικής Εκπαίδευσης. Δεν μπορεί να συγκεντρώνονται όλα εδώ στην Αττική ή και στη Θεσσαλονίκη. Πρέπει να σκεφθείτε επιτέλους και τη δημιουργία παραρτημάτων και στην ελληνική επαρχία.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊνονας)** : Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο κ. Δεικτάκης.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΙΚΤΑΚΗΣ** : Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε σε μία χώρα εξόχως τουριστική και γνωρίζουμε όλοι το ρόλο στην εθνική οικονομία, αλλά πάνω από όλα στην απορρόφηση των ανέργων.

Ζήτηση υπάρχει πάντα σε αυτόν τον τομέα και όσοι κι εάν αποφοιτήσουν από τις σχολές απορροφώνται άμεσα. Αυτό θα εξακολουθήσει να συμβαίνει για πολλά χρόνια διότι υπάρχει μία έντονη οικοδομική εργασία στον τομέα αυτό. Καινούρια ξενοδοχεία, καινούριες μονάδες βρίσκονται υπό κατασκευή, άρα και τα επόμενα χρόνια όσο και εάν αυξηθεί ο τομέας αυτός των αποφοίτων των τουριστικών σχολών θα απορροφάται.

Θα υπενθυμίσω μόνο ότι ένα μικρό νησί της Ισπανίας, η Μαγιόρκα έχει τόσους τουρίστες όσους έχει όλη η Ελλάδα. Αυτό σημαίνει ότι έχουμε πολύ μεγάλες δυνατότητες επέκτασης σε αυτόν τον χρυσόφορο ορίζοντα και πρέπει να τον αξιοποιήσουμε.

Σε ό,τι αφορά τις Σχολές Ξεναγών νομίζω -και συμφωνώ με τον κ. Βουλγαράκη- ότι δεν χρειάζονται να γίνουν πολύ περισσότερα πράγματα απ' όσα έχουν γίνει με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έθεσε. Υπάρχει η εκπαίδευση σε αρκετά καλό επίπεδο και νομίζουμε ότι είναι αρκετό για τον τομέα αυτόν.

Όμως σε ό,τι αφορά τις σχολές εδώ θα πρέπει να διαφοροποιήσουμε τα πράγματα. Να μη γίνεται επιλογή στους αποφοίτους του λυκείου, αλλά να γίνονται γραπτές εξετάσεις για να δίνουμε έτσι τη δυνατότητα εξέλιξης στους καλύτερους. Να μην γίνονται εξετάσεις, σε ό,τι αφορά τους αποφοίτους του δημοτικού και γυμνασίου, αλλά επιλογή λαμβάνοντας όμως υπόψη ορισμένους παραμέτρους. Δηλαδή την πολυτεχνία, την απορία, την εντοπιότητα και βεβαίως την αναπηρία γονέων.

Επίσης μπορεί να γίνονται οι εξετάσεις, οι επιλογές, στον τόπο που υπάρχουν σχολές. Ας μην συγκεντρώνονται όλα στην Αττική και ας μην μεταφέρεται όλος αυτός ο όγκος των υποψηφίων στην Αττική, για τις εξετάσεις.

Ακόμη θα ήθελα να πω ότι η χώρα μας- κυρίως, όπως προείπα, τουριστική, πρέπει να διαθέτει σχολές ανώτερης εκπαίδευσης. Πράγματι είναι ντροπή απόφοιτοι των τουριστικών σχολών των ΤΕΙ ή των άλλων τουριστικών σχολών να μεταβαίνουν στην Γερμανία στο Γκάιτε ή στην Ελβετία -χώρες που δεν είναι κυρίως τουριστικές- και να εκπαιδεύονται σε αυτόν τον τομέα.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι προς αυτήν την κατεύθυνση πρέπει να στραφεί το ενδιαφέρον μας, να δημιουργήσουμε ανώτερες σχολές εκπαίδευσης, ώστε η παροχή των υπηρεσιών να βελτιωθεί, διότι πέραν του ήλιου και της θάλασσας που διαθέτουμε, πρέπει να διαθέτουμε και καλές υπηρεσίες με τις οποίες μπορούμε να συγκριθούμε με τις γειτονικές χώρες.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊνονας)** : Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ να αναγνώσετε τις βελτιώσεις που κάνατε, για τα Πρακτικά, για να προχωρήσουμε στο στάδιο των δευτερολογιών.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης)** : Και με την ευκαιρία αυτή, κύριε Πρόεδρε, να απαντήσω και σ' ένα

θέμα το οποίο ετέθη από τον κ. Κακλαμάνη για το Υπουργείο Παιδείας.

Το Υπουργείο Παιδείας παρεμβαίνει και πολύ καλά κάνει, έτσι πρέπει να γίνεται σε εκείνα τα θέματα, τα οποία αφορούν δικαιώματα και σε μια σειρά από άλλα θέματα, τα οποία αφορούν διαδικασίες εκπαίδευσης. Αυτό το οποίο έλειπε μέχρι τώρα ήταν η συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας. Νομίζω ότι αυτό επέτεινε το πρόβλημα, δεν το έλυσε. Αυτή η σχέση συνεργασίας αποκαθίσταται και νομίζω ότι θα βελτιώσει πάρα πολύ και τη λειτουργία και την προοπτική της Σχολής Τουριστικής Εκπαίδευσης.

Όσον αφορά τα άλλα θέματα τα οποία ετέθησαν και μάλιστα μ' ένα αιχμηρό τρόπο, τα κτίρια, τα οποία αγόρασε η Σχολή Ξεναγών, είναι προφανές ότι αυτά τα κτίρια θα χρησιμοποιηθούν από τη Σχολή Ξεναγών. Η Σχολή Ξεναγών δεν καταργείται ούτε αλλοιώνεται. Ίσα- ίσα εντάσσεται σ' ένα ευρύτερο σύστημα εκπαίδευσης, ακριβώς για να μπορέσει να αναβαθμισθεί και να παίξει έναν πολύ πιο σημαντικό ρόλο. Είναι τόσο απλό το θέμα.

Όλα αυτά τα οποία ελέγχονταν περί τουρισμού απαιτούν μια υποστήριξη από μια σοβαρή εκπαιδευτική διαδικασία. Μια σοβαρή εκπαιδευτική διαδικασία είναι μια ολοκληρωμένη εκπαιδευτική διαδικασία. Είναι ένα σύστημα, το οποίο μπορεί να παρέχει εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες που χρειάζεται, ένα σύστημα που έχει τις απαιτούμενες οικονομικές κλίμακες, ένα σύστημα το οποίο μπορεί να μπει στα προγράμματα κατάρτισης μεγάλης έκτασης, αντί να αφήνονται αυτά σε επιμέρους πρωτοβουλίες, οι οποίες δεν αθροίζονται, δεν συντονίζονται και πάρα πολλές φορές δεν έχουν αποτελέσματα.

Συμφωνώ απολύτως με όλες τις επισημάνσεις που έγιναν ότι ο τουρισμός είναι μια δραστηριότητα υψίστης οικονομικής, αλλά και άλλης σημασίας πολιτισμικής για τη χώρα μας και ακριβώς οι μεγάλες δραστηριότητες μεγάλης σημασίας έχουν ανάγκη και από ένα εκπαιδευτικό σύστημα μεγάλης κλίμακας, το οποίο μπορεί να παρακολουθήσει το βηματισμό της εποχής και όχι μόνο να φθάσει το επίπεδο των άλλων, αλλά να εξάγει εκπαιδευτική τεχνογνωσία και σε άλλες χώρες.

Να διαβάσω όμως και τις δύο παρεμβάσεις. Στην παράγραφο 6 εδάφιο β' προστίθεται το εξής, το οποίο βεβαίως είναι αυτονόητο, αλλά μας ελέγχε ότι καλό είναι να διασαφηνισθεί: "Οι Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης θεωρούνται διάδοχος εργοδότης για τις συμβάσεις εκπαιδευτικού προσωπικού που έχουν προσληφθεί και απασχολούνται στις Σχολές Ξεναγών".

Το δεύτερο είναι στην παράγραφο 7, όπου μετά τη λέξη προϊσταμένου προστίθεται η φράση "...και η αμοιβή του προέδρου". Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. Νικόλαος Χριστοδουλάκης καταθέτει για τα Πρακτικά προαναφερθείσες συμπληρώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

Συμπληρώσεις στην τροπολογία "Ρύθμιση θεμάτων Τουριστικής Εκπ/σης"

1) Στο τέλος του εδαφίου β της παρ. 6 μετά τη λέξη μεταφορές προστίθεται πρόταση ως εξής:

"Οι Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης θεωρούνται διάδοχος εργοδότης για τις συμβάσεις εκπαιδευτικού προσωπικού που έχουν προσληφθεί και απασχολούνται στις Σχολές Ξεναγών.

2. Στην παρ. 7 μετά τη λέξη προϊστάμενου προστίθεται η φράση "και η αμοιβή του Προέδρου".

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Και εμείς σας ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Ο κ. Παπαθανασίου έχει το λόγο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Κύριε Υπουργέ, είπατε ότι όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, όταν ιδρύονται, λειτουργούν με προεδρικά διατάγματα ή μάλλον υπάρχει ένα πλαίσιο και στη συνέχεια με προεδρικά διατάγματα ρυθμίζονται τα πάντα. Με μόνη τη διαφορά ότι εδώ δεν ιδρύουμε κάποια καινούρια σχολή. Υπάρχουν οι σχολές αυτές εδώ και πάρα πολλά χρόνια και υπάρχουν και το ΠΑΣΟΚ το οποίο είναι είκοσι χρόνια στην εξουσία, με μια μικρή διακοπή και εν πάση περιπτώσει τα τελευταία επτά χρόνια συνεχώς. Το ερώτημα είναι τι έκανε; Γιατί δεν κινήθηκε προς αυτήν την κατεύθυνση και γιατί πρέπει να έχουμε τώρα εμπιστοσύνη για το αν θα το κάνει.

Ήκουσα τον κ. Σπυρόπουλο που είπε, ότι κινείται προς τη σω-

στή κατεύθυνση. Το θέμα είναι ποια είναι η σωστή κατεύθυνση και ποια είναι η εκάστοτε σωστή κατεύθυνση. Διότι εσείς σαν Υπουργός έχετε το δικαίωμα να αλλάζετε κατεύθυνση και να δίνετε τη δική σας πολιτική, αλλά εγώ δεν αντιλαμβάνομαι γιατί οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ κάθε φορά πρέπει την εκάστοτε κατεύθυνση, που απέχει πολύ η μία από την άλλη, να τη βρίσκουν σωστή.

Επαναλαμβάνω ότι δεν διαφωνώ με τις περισσότερες των διαπιστώσεών σας και ίσως συμφωνήσω με τους περισσότερους στόχους που έχετε βάλει. Το ζητούμενο, όμως, είναι ότι εδω τίποτα απ' αυτά δεν αποτυπώνεται. Αν αύριο δεν είσθε εσείς Υπουργός και έλθει κάποιος άλλος, τότε εν λευκώ έχει πάρει εξουσιοδότηση να πάει προς άλλη κατεύθυνση. Και τότε θα βγουν πάλι οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ να πουν ότι είναι και αυτή η κατεύθυνση σωστή. Διότι η κατεύθυνση που πάτε τώρα δεν είναι κατεύθυνση που πήγαινε η σχολή που προϋπήρχε μέχρι σήμερα.

Άρα, λοιπόν, δεν διαφωνούμε στη διαπίστωση που έχετε κάνει και για τη κατάσταση και για το πού πρέπει να πάμε. Δεν διαφωνούμε ότι πρέπει να υπάρξει μια σοβαρή διαδικασία. Το ζήτημα ότι η ίδια η Κυβέρνηση που τόσα χρόνια διαχειρίζεται το θέμα προφανώς μη σοβαρά, αποφασίζει τώρα κατά δήλωσή της, να το αντιμετωπίσει σοβαρά.

Εφόσον αποφασίζει να το αντιμετωπίσει σοβαρά -και εμείς το πιστεύουμε γιατί είναι όντως σοβαρό θέμα- κι' αυτό είναι πολύ σωστό -το είπατε εν τη ρύμη του λόγου σας- θα έπρεπε να κινείται προς την κατεύθυνση την οποία λέτε. Και στην περίπτωση αυτή θα ήταν ίσως ένα νομοσχέδιο που θα συμφωνούσε και το σύνολο της Βουλής για ένα εξαιρετικά σοβαρό θέμα.

Επαναλαμβάνω ότι δεν διαφωνούμε στις ορθές σκέψεις και προθέσεις, αλλά αυτές δεν αποτυπώνονται εδώ, εξαρτώνται από πάρα πολλά πράγματα που μπορεί στη συνέχεια να αλλάξουν πάρα πολύ από αυτό το οποίο συζητάμε.

Επομένως η πρότασή μας δεν είναι αντίθετη στους στόχους σας. Είναι όμως συμπληρωματική στο να έλθει ένα ολοκληρωμένο νομοσχέδιο και να γίνει μια σοβαρή διαδικασία στον τρόπο με τον οποίο θα λυθεί αυτό το θέμα.

Επιμένουμε στην άποψή μας ότι όλα αυτά, τα εν πολλοίς σωστά που είπατε, θα έπρεπε να αποτυπωθούν σε ένα νομοσχέδιο το οποίο θα καλύπτει όλα τα θέματα, διότι θα δείτε ότι στην πράξη ένας άλλος Υπουργός διάδοχός σας θα έλθει να τα αλλάξει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Ο κ. Οικονόμου έχει το λόγο.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ να καταλάβω γιατί όταν υπάρχει μια πρόταση για αναβάθμιση των τουριστικών σπουδών θα πρέπει να είμαστε μεμψήμοιροι και να μη βλέπουμε ότι, όταν κωδικοποιούνται και μαζεύονται όλα τα τμήματα και όλες οι εκδοχές σπουδών που είχαμε μέχρι τώρα στο χώρο του τουρισμού, αυτό δημιουργεί μια προοπτική.

Είναι πολύ σημαντικό να ξέρουν όλοι ότι στον τουριστικό χώρο, στην ευθύνη του Υπουργείου Ανάπτυξης υπάρχουν αυτές οι σχολές τουριστικής εκπαίδευσης με συγκεκριμένες δυνατότητες για τους μαθητές και τους καθηγητές τους.

Υπ'αυτήν, λοιπόν, την έννοια αυτή η κωδικοποίηση και το μάζεμα των σχολών είναι σημαντικό.

Έκανα προηγουμένως μια πρόταση και βλέπω ότι φέρατε, κύριε Υπουργέ, κάποιες τροποποιήσεις πάνω στη συγκεκριμένη τροπολογία. Σας είπα ότι θα πρέπει να είναι σαφέστατη στο ζήτημα των καταργούμενων τμημάτων και ότι θα πρέπει να εξαιρούνται τα τμήματα μετεκπαίδευσης. Βλέπω, όμως, ότι δεν το συζητάτε αυτό και δεν μπορώ να καταλάβω γιατί ό,τι προτείνουμε εμείς δεν συζητείται. Θα πρέπει να διευκρινιστεί πλήρως ότι τα τμήματα μετεκπαίδευσης που έχουν προσφέρει έργο μέχρι στιγμής, δεν θα καταργηθούν. Θα ήθελα την απάντησή σας επί αυτού.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Ο κ. Στριφτάρης έχει το λόγο.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, επειδή το ΠΑΣΟΚ και οι Υπουργοί του μας έχουν συνηθίσει άλλα να λένε και άλλα να εννοούν και φυσικά αυτά που γράφουν νομίζω ότι εννοούν, θα ήθελα να κάνω δύο ερωτήσεις στον κύριο Υπουργό.

Λέει ότι ο ΕΟΤ δεν μπορεί να είναι εισπράκτορας για να μαζεύει τα έσοδα για τους ξεναγούς. Οι σχολές, όμως, τουριστικής ανάπτυξης γιατί μπορούν να γίνουν εισπράκτορες;

Και δεν είναι εύλογες οι φοβίες των ξεναγών, ότι υπάρχει κίνδυνος να μείνουν ανείσπραχτα τα έσοδά τους και να έχουν άλλες ιστορίες.

Και το δεύτερο. Κύριε Υπουργέ -και είναι και η φιλοσοφία και στην άλλη τροπολογία για το δεκαχίλιάρο- την ευθύνη ουσιαστικά την αναλαμβάνει το ΙΚΑ. Και εδώ και στην έκθεση του Λογιστηρίου λέει από άλλες πηγές, οι οποίες δεν προσδιορίζονται. Από πού θα αποδοθούν αυτά τα λεφτά στο ΙΚΑ; Και γιατί δεν προσδιορίζονται στο νομοσχέδιο;

Δεν ακούει ο κύριος Υπουργός, δεν νομίζω να αξίζει τον κόπο να συζητάμε, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε! Μιλούσε με τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας για λίγα δευτερόλεπτα ο κύριος Υπουργός. Θέλετε να συνεχίσετε;

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** 'Οχι, κύριε Πρόεδρε, δεν έχω κατέναντα λόγο να απευθύνομαι στον Υπουργό που έχει τα αυτιά του κλειστά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Νομίζω ότι ακούστηκαν και τα ερωτήματα και οι προτάσεις σας.

Ο κ. Λαφαζάνης έχει το λόγο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Είναι προφανές και με αυτά που είπε ο κύριος Υπουργός, ότι με αυτό το άρθρο δεν καλύπτει τις προθέσεις τουλάχιστον που μας εξέφρασε. Διότι αυτές οι προθέσεις δεν αποτυπώνονται στο νομοσχέδιο αυτήν τη στιγμή. Μένουν μετέωρες και εμείς θα ψηφίσουμε υπουργικές αποφάσεις και προεδρικά διατάγματα που υποτίθεται θα υλοποιήσουν αυτές τις προθέσεις κατά ένα αδιευκρίνιστο τρόπο.

Είπα ότι πρέπει να αποσυρθεί αυτή η τροπολογία, να έρθει ένα συνολικό νομοσχέδιο που να αφορά την αναβάθμιση συνολικά της τουριστικής εκπαίδευσης στη χώρα μας. Ασφαλώς οι σχολές του ΕΟΤ έχουν επιτελέσει ένα θετικό έργο, αλλά οι ανάγκες τρέχουν με ιλιγγιώδη ταχύτητα. Σήμερα χρειαζόμαστε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αναβάθμισης της τουριστικής εκπαίδευσης στο επίπεδο της ανώτερης και ανώτατης ακόμα εκπαίδευσης. Αυτό το άρθρο δεν απαντά σ' αυτό το πρόβλημα. Και πολύ φοβούμαι ότι θα είναι και το άλλοθι για να μην απαντηθεί και αυτό το πρόβλημα και να μείνει μετέωρο και έωλο. Και εν πάση περιπτώσει, το μόνο που κάνει αυτό το άρθρο είναι να πάρει τις σχολές από τον ΕΟΤ και να τις περάσει στο Υπουργείο Ανάπτυξης και να εκφράσει προθέσεις εδώ ο κύριος Υπουργός. Δεν νομίζω ότι ανταποκρίνεται σ' αυτό που χρειαζόμαστε σήμερα ως χώρα για την τουριστική εκπαίδευση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Κιλτίδης έχει το λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΙΛΤΙΔΗΣ:** Εντελώς επικουρικά, γιατί νομίζω στα περισσότερα θέματα έχω καλυφθεί, θα ήθελα να πω στον κύριο Υπουργό με όλο το σεβασμό ότι, ενώ αποδέχεται τον τουρισμό, σαν ένα αυτόνομο κομμάτι ανάπτυξης, ενώ επιχειρεί αναδιοργάνωση κατά ερμαφρόδιτο τρόπο του τουρισμού, δεν δείχνει το δέοντα σεβασμό στην παράδοση και τα ιδιαίτερα γνώρισμα αυτής της σχολής των ξεναγών. Διότι από όσο παρακολούθησα τη συζήτηση, αναπτύσσεται γενικώς το θέμα περί τουριστικής εκπαίδευσης.

Εγώ θα ήθελα να αποσπάσω το κομμάτι αυτό ιδιαίτερα των ξεναγών. Οι ξεναγοί δεν είναι ούτε καθηγητές ιστορίας, ούτε απλώς μόνο τεχνοκράτες και γνώστες ξένων γλωσσών. Είναι ένα σύνθετο επάγγελμα, έχει την όμορφη ελληνική παράδοση των εβδομήντα ετών. Άλλα κράτη με πολύ σεβασμό τέτοιου είδους σχολές τις σέβονται και έχουν δημιουργήσει, θα τολμούσα να πω, παράδοση. Το κομμάτι αυτό επομένως της αυτονομίας του ελληνικού τουρισμού, που αφορά τους ξεναγούς, θα πρέπει να κρατηθεί εφόσον ανταπεξήλθε τόσα χρόνια κατά τόσο αποτελεσματικό τρόπο.

Και κάτι πολύ πρακτικό και πεζό. Θέλουμε να δημιουργήσουμε ξανά προβλήματα σε ασφαλιστικά ταμεία; Είναι ένα νοικοκυρεμένο ασφαλιστικό ταμείο των ξεναγών, έχουν τον άνθρωπό τους στο ΙΚΑ, μερμνά για τις εισφορές τους πως θα δίδονται.

Θέλουμε να τουςβάλουμε πάλι όπως έχουμεβάλει τόσα και τόσα ταμεία μέσα σ' αυτό το πολύπαθο ΙΚΑ ή σε οποιοδήποτε άλλο ταμείο για να δημιουργηθεί εκ νέου καινούρια τρύπα προϋπολογισμού ή κενού; Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Φλωρίνης έχει το λόγο.

**ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι γνωρίζουμε ότι ο τουρισμός είναι ένας σημαντικός παράγων της εθνικής μας οικονομίας. Μερικοί τον θεωρούν ως τη βαριά βιομηχανία της χώρας μας.

Κύριε Υπουργέ, εκπροσωπώ τη Χαλκιδική, έναν κατ'εξοχήν τουριστικό νομό και ως εκ τούτου η ευαισθησία μας σε θέματα τουρισμού είναι και αυξημένη και δεδομένη.

Κύριε Υπουργέ, συζητάμε για την τουριστική εκπαίδευση, έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες της ανάπτυξης και προσπαθούμε να δώσουμε λύση στο πρόβλημα που υπάρχει με μια πρόχειρη τροπολογία της τελευταίας στιγμής, η οποία μάλιστα αυτήν τη στιγμή δέχεται διορθώσεις και τροπολογίες επί της τροπολογίας.

Αλλάζουμε το όνομα με την τροπολογία: Από Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης το κάνουμε σχολές. Αυτό μου θυμίζει το "άλλαξε ο Μανωλιός και έβαλε τα ρούχα αλλιώς". Γενναίες αποφάσεις χρειάζονται, κύριε Υπουργέ. Πού είναι το Υπουργείο Παιδείας; Από πού. Για εκπαίδευση συζητάμε.

Κύριε Πρόεδρε, δεν νομίζω ότι υπάρχει άνθρωπος μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα που να πιστεύει, ότι με μια απλή τροπολογία θα δώσουμε λύση στο πρόβλημα.

Με την ευκαιρία, κύριε Υπουργέ, της συζήτησης για θέματα τουρισμού, θα ήθελα να σας υπενθυμίσω ότι η Χαλκιδική, η οποία θεωρείται το θέρετρο της Ευρώπης, δικαιούται και αυτή ένα μερίδιο σ' αυτό που λέγεται "Σχολές". Κάποια σχολή ή κάποιες σχολές απ' αυτές που σκέπτεσθε, νομίζω ότι πρέπει να δημιουργηθούν και εκεί.

Τελειώνοντας θα ήθελα να προτείνω και εγώ ότι οφείλετε -και δεν είναι ντροπή αυτό το πράγμα, είσθε γενναίος, είσθε σοβαρός, είσθε υπεύθυνος απ' ό,τι έχω διαπιστώσει στο λίγο χρόνο που σας παρακολουθώ- και μπορείτε να αποσύρετε αυτήν την τροπολογία, να μας φέρετε ένα ολοκληρωμένο νομοσχέδιο που να καλύπτει όλο το φάσμα της εκπαίδευσης και εμείς να είσθε βέβαιος ότι θα σταθούμε στο πλευρό σας.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει η κ. Κаланτζάκου.

**ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, δεν χρειάζεται να σας μιλήσω για τη σημασία του τουρισμού στη χώρα μας. Είναι πηγή πλούτου, είναι πηγή ανάπτυξης.

Η τουριστική βιομηχανία στον 21ο αιώνα έχει καινούριες αναβαθμισμένες απαιτήσεις. Δεν αρκεί η θάλασσα, η ταβέρνα, ο ήλιος. Οι τουρίστες θέλουν να μεταφερθούν με άνεση και συνέπεια στον προορισμό τους, θέλουν αξιοπρεπή καταλύματα, εξυπηρέτηση, ευγένεια και υψηλού επιπέδου ξεναγήσεις. Θα ήταν λοιπόν προτιμότερο να συζητήσουμε από την αρχή μια συνολική σύγχρονη πολιτική τουρισμού και όχι απλά μια τροπολογία, η οποία μάλιστα δεν λύνει κανένα πρόβλημα.

Ζητάτε την εν λευκώ εξουσιοδότηση από το Κοινοβούλιο για να εκδώσετε σειρά προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων.

Η μετονομασία της Σχολής Τουριστικών Επαγγελματιών σε Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης είναι για μένα το έλασσον. Η ουσία, εμείς ψάχνουμε την ουσία.

Κύριε Υπουργέ, δεν είσατε μονάχα Υπουργός, είσατε και πολίτης και έχετε αναμφισβήτητη διαπιστώσει το επίπεδο των τουριστικών υπηρεσιών στη χώρα μας. Θα ήταν πιο σημαντικό να βλέπαμε αλλαγές στην αναβάθμιση του προσωπικού των σχολών, του επιπέδου των μαθητών που φοιτούν εκεί.

Μιλήσατε για αναβαθμισμένες σχολές. Πείτε μας ποιο θα είναι το αναβαθμισμένο πρόγραμμα, πώς θα είμαστε ανταγωνιστικοί των σχολών του εξωτερικού, θα έχουμε διαφορετικό εκπαιδευτικό προσωπικό; Δεν αρκούν νομίζω οι σκέψεις και οι προθέσεις. Χρειαζόμαστε να δούμε το σχέδιο δράσης.



Θα ήθελα επιπλέον να τονίσω ότι πρέπει να στηρίξετε με ποικίλους και δυναμικούς τρόπους και όλους αυτούς που παρέχουν τουριστικές υπηρεσίες στη χώρα μας, οι οποίοι δεν χρειάστηκε να φοιτήσουν σε σχολή. Υπογραμμίζω αυτήν την ανάγκη παρόλο που δεν είναι θέμα συζήτησης σήμερα γιατί θα βοηθήσει στην ουσιαστική αναβάθμισή της τουριστικής εικόνας της χώρας μας στο εξωτερικό.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Ο κ. Κακλαμάνης έχει το λόγο.

**ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ:** Κύριε Υπουργέ, κατ'αρχήν σας ζητώ συγγνώμη που όταν απαντήσατε ήμουν έξω. Ενημερώθηκα για το τι είπατε και βεβαίως από τον τρόπο που υπερασπιστήκατε το Υπουργείο Παιδείας μάλλον προσυπογράφετε τις αγωνίες που έχουμε. Όχι αμφιβολίες, αλλά αγωνίες.

Εν πάση περιπτώσει εγώ με σας έχω άλλου είδους διαφορές, ιδεολογικές. Δεν σας αμφισβητώ, όμως, στον ορθολογισμό σας.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ:** Είναι πιο δεξιός.

**ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ:** Όπως λέει και ο κ. Βουλγαράκης είσθε πιο δεξιός από μένα. Τον ορθολογισμό σας, όμως, δεν τον αμφισβήτησα ποτέ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Χθες τον χαρακτηρίσατε "αλλιώς" από τα ίδια έδρανα!!

**ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ:** Αποσύρετε το κομμάτι για τους ξεναγούς. Δεν είναι κακό. Ας το ξαναδούμε και φέρτε το σε μια άλλη τροπολογία, σε ένα άλλο νομοσχέδιο. Ειλικρινά θα έχετε προσφέρει υπηρεσία. Αυτό δεν είναι δουλεμένο όπως πρέπει. Και σε τελική ανάλυση το φέρατε -όχι εσείς προσωπικά, οι υπηρεσίες σας ή δεν ξέρω ποιοι του ΕΟΤ- χωρίς καν να φωνάξετε τους εκπροσώπους τους να μιλήσετε μαζί τους.

Είναι και θέματα συμπεριφοράς και δεοντολογίας εν πάση περιπτώσει.

Σε ό,τι αφορά βέβαια τα κτίρια, εγώ χαίρομαι που είπατε ότι θα τα κρατήσετε για τους ξεναγούς και τα δύο. Πιστεύω ότι όχι δεν θέλατε αλλά δεν ήσασταν έτοιμος να μου απαντήσετε για τις δαπάνες. Τουλάχιστον, αν ξέρετε, πείτε μου ποια είναι η έκθεση των ελεγκτών του δημοσίου για την ιστορία αυτή. Υπάρχει έκθεση; Και αν υπάρχει έκθεση, τι λέει γι' αυτά τα πράγματα; Επτακόσια δέκα τρία τετραγωνικά στο Μεταξουργείο, τετρακόσια εξήντα εκατομμύρια (460.000.000) δραχμές. Επαναλαμβάνω ούτε στο Λαϊκό Βουλιαγμένης, ούτε στην Ηρώδου Αττικής η αντικειμενική αξία δεν είναι τόσο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Ο κ. Σπυρόπουλος έχει το λόγο για δύο λεπτά.

**ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν θα έπαιρνα το λόγο. Ωστόσο, θέλω να επισημάνω δύο πράγματα.

Η εμπλοκή του Υπουργείου Παιδείας με τα συναρμόδια Υπουργεία για την παραγωγή εκπαιδευτικής πολιτικής, είναι μία πολιτική επιλογή που από τα πράγματα αναδιατάσσει μία κατάσταση η οποία υπήρχε στη σωστή κατεύθυνση. Ο αποκλεισμός του Υπουργείου Παιδείας από μία σειρά εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο κομμάτι της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, ο α priori αποκλεισμός, δεν λειτούργησε θετικά.

Θέλω να πω το εξής: Με νομοθέτημα το οποίο πέρασε και μάλλον επί ημερών της Νέας Δημοκρατίας, έχουν μπει οι βάσεις της σύνδεσης του Υπουργείου Παιδείας με τα συναρμόδια Υπουργεία για την επαγγελματική εκπαίδευση και την κατάρτιση. Το ένα είναι αυτό.

Δεύτερον, με την παρούσα τροπολογία πιστεύω ότι οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας εκφράζουν ενδεχομένως -μπορεί να κάνω λάθος- ανησυχίες από δομές οι οποίες ως τώρα λειτούργησαν στην παραδοσιακή σχολή. Πιστεύω ότι πάντα οι δομές οι οποίες λειτουργούν, σε μία ενδεχόμενη αλλαγή εκφράζουν φόβο, ανησυχία. Είναι καθαρό ότι οδηγούμαστε σε μία αναβάθμιση και όχι σε μία υποβάθμιση. Ενδεχόμενα μέσα από τη διαδικασία αναβάθμισης κάποιοι να νιώθουν ανασφάλεια. Όμως, οι σχολές αναδομούνται όχι στην κατεύθυνση της αυτοσυντήρησης ενός μηχανισμού, αλλά στην παραγωγή καλύτερου εκπαιδευτικού προϊόντος.

Θα ήθελα να κάνω μία ακόμη επισήμανση. Ειδικότερα το σημείο 5 της τροπολογίας που αφορά τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών του ΙΚΑ για να διευρυνεται η πρακτική άσκηση, είναι στη σωστότερη κατεύθυνση. Εάν δεν γίνει αυτό αποκλείονται οι απόφοιτοι της Σχολής Τουριστικών Επαγγελματιών και είναι σε υποδεέστερη κατάσταση από μία σειρά άλλα επαγγέλματα τα οποία προικοδοτούνται και πριμοδοτούνται για την πρακτική τους άσκηση. Πιστεύω ότι στο σύνολό της η τροπολογία είναι σε μία πολύ σωστή κατεύθυνση.

Κλείνοντας, κύριε Υπουργέ, για την παράγραφο 3 της τροπολογίας έχω να πω τα εξής: Εκφράζονται φόβοι από εργαζόμενους στον τουρισμό που ως τώρα αξιοποιούν τμήματα μετεκπαίδευσης για να πιστοποιούν τις επαγγελματικές τους ικανότητες, δηλαδή οι σερβιτόροι κλπ. Πιστεύω ότι δεν είναι στις προθέσεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και στη συνέχεια της συναρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας να καταργήσουν αυτά τα τμήματα. Νομίζω ότι ως έχει διατυπωθεί υποψιάζονται πως θα καταργηθεί η δική τους ειδικότητα. Ή θα πρέπει να δηλωθεί, για να αποσαφηνισθεί αυτή η παρεξήγηση ή θα πρέπει να ορισθεί σαφώς.

Σας προτείνω και σας παρακαλώ να αποσαφηνισθεί γιατί σαφώς δεν είναι στην πρόθεση του νομοθέτη να καταργήσει τμήματα, που πιστοποιούν την κτήση επαγγελματικών ικανοτήτων από μία σειρά εργαζομένων στον τουρισμό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Δεν έχει ζητήσει άλλο συνάδελφος το λόγο.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):**

Κατ' αρχήν νομίζω ότι πρέπει να συμφωνήσουμε όλες οι πλευρές σε ένα ζήτημα ανεξαρτήτως της αφετηρίας που έχει ο καθένας για τα θέματα εκπαίδευσης. Και η προσωπική μου άποψη αλλά και η άποψη η οποία διαμορφώνεται ως κυρίαρχη στις ανεπτυγμένες οικονομίες με ανεπτυγμένα εκπαιδευτικά συστήματα είναι ότι τα Υπουργεία Παιδείας και οι πολιτικές παιδείας και εκπαίδευσης δεν μπορούν να είναι διαχωρισμένες από το σύνολο της επαγγελματικής κατάρτισης και την πολιτική επαγγελματικού προσανατολισμού και ο,τιδήποτε άλλο.

Αντίθετα αυτό το οποίο βλέπουμε να γίνεται, είναι η ολοένα και μεγαλύτερη συνεργασία και συντονισμός. Έχω την αίσθηση -μπορεί να πέφτω έξω ή να μην έχω πλήρη πληροφόρηση- ότι πολλά από τα προβλήματα τα οποία υπάρχουν σήμερα στο χώρο της τουριστικής εκπαίδευσης, πηγάζουν από το μη συντονισμό. Πιστεύω ότι με τις δυνατότητες που διαμορφώνονται μέσα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο για την κατάρτιση, για την επένδυση σε ανθρώπινο δυναμικό, είναι αδιανόητο να έχουμε κεχωρισμένους μηχανισμούς, στους οποίους δεν συμμετέχει το Υπουργείο Παιδείας. Ο συντονισμός με το Υπουργείο Παιδείας είναι το κλειδί, ελπίζω όχι μόνο για την τουριστική εκπαίδευση, αλλά και για το συνολικό σύστημα επαγγελματικής ή άλλης κατάρτισης, όπως επίσης και για άλλα συστήματα εκπαίδευσης, όπως είναι η εκπαίδευση στην Εμπορική Ναυτιλία. Δεν θέλω να αναφερθώ σε αυτό το θέμα, γιατί δεν είναι της αρμοδιότητάς μου. Δεν μπορεί να είναι το Υπουργείο Παιδείας απόν από μια προσπάθεια συνολικού συντονισμού της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Πιστεύω ότι η συμμετοχή του και η παρουσία του εδώ θα λύσει προβλήματα. Πάνω απ' όλα θα λύσει το θέμα της πιστοποίησης και αναγνώρισης προσόντων. Ακούστε μια παραδοξολογία στην οποία βρισκόμαστε. Υπάρχουν σήμερα σχολές τουριστικών επαγγελματιών που έχουν πολλά θετικά και πιστεύω ότι έχουν και πολύ περισσότερες δυνατότητες απ' ό,τι αποδεικνύεται σήμερα. Υπάρχουν σχολές τύπου εργαστηρίων ελευθέρων σπουδών που παρέχουν κατάρτιση σε τουριστικά επαγγέλματα και αυτές ελέγχονται από το Υπουργείο Παιδείας, ενώ η Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών δεν ελέγχεται από το Υπουργείο Παιδείας και δεν συντονίζεται στο πρόγραμμά της. Δεν είναι παράδοξο αυτό;

Τι πρακτική συνέπεια έχει; Έχει τεράστιες πρακτικές συνέπειες και αδυναμίες. Μπροστά στις δυνατότητες που δίνει το κοινωνικό ταμείο, το σύστημα τουριστικής εκπαίδευσης, είναι είτε αγνοούμενο είτε ισχνό. Επιλέγονται άλλες μορφές, παράπλευρες και παράλληλες του συστήματος τουριστικής εκπαίδευσης είτε μέσα από τα μεταγυμνασιακά Ι.Ε.Κ. είτε μέσα από

τα ΤΕΕ είτε μέσα από άλλες δραστηριότητες, δημόσιες ή ιδιωτικές, οι οποίες κάποιες φορές δεν αναγνωρίζουν τη συσσωρευμένη κρίσιμη μάζα εκπαιδευτικής δυνατότητας και πλεονεκτήματος που υπάρχει στη Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών.

Συμφωνώ επίσης με τη διαπίστωση ότι η τουριστική εκπαίδευση πρέπει να υπάρχει σε πολλές περιοχές της χώρας. Υπάρχει ήδη σε πολλές περιοχές και υπάρχουν αιτήματα εξάπλωσης. Ακριβώς υπάρχει δυνατότητα εξάπλωσης έτσι ώστε να υπηρετείται επί τόπου η παραγωγή του τουριστικού προϊόντος, γι' αυτό χρειάζεται και κεντρικός συντονισμός. Διότι, αν γίνει η εξάπλωση και η αποκέντρωση ανεξέλεγκτα, τότε προφανώς θα δημιουργηθούν πολλαπλές ποιότητες και ταχύτητες στο χώρο της εκπαίδευσης και θα χαθεί το οποιοδήποτε πλεονέκτημα έχει παρμένει σήμερα.

Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο χρειάζεται ένα ενιαίο, κεντρικό σύστημα εκπαιδευτικής πολιτικής στον τουρισμό, για να μπορέσει ακριβώς να ξεδιπλώσει όλες αυτές τις δυνατότητες σε πολλά σημεία της χώρας.

Αναφέρθηκε επίσης ότι χρειάζεται ένα νομοσχέδιο. Επαναλαμβάνω ότι δεν είθισται, ούτε υπάρχει πρακτική να νομοθετούνται οι εκπαιδευτικές λεπτομέρειες. Τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας έχουν γίνει δεκάδες νέα πανεπιστημιακά τμήματα. 'Ηρθε για κάποιο απ' αυτά νομοσχέδιο; 'Όχι! 'Όλα γίνονται με τη διαδικασία των προεδρικών διαταγμάτων, διότι αυτή είναι η πρακτική η οποία ακολουθείται. Πιστεύω ότι η ίδια η πολιτεία - όχι μόνο η Κυβέρνηση, συνολικά και οι πολιτικές δυνάμεις και οι επαγγελματικοί φορείς κ.λπ. - θέλει να προαχθεί και να αναβαθμιστεί η τουριστική εκπαίδευση και για να υπηρετηθεί ο τουρισμός και για να μπορέσει να αξιοποιήσει η χώρα τις τεράστιες δυνατότητες που έχει στην εκπαίδευση. Να μην το κάνει μόνο για τον εαυτό της, να το κάνει και για τους άλλους.

Προσωπικά θεωρώ ότι οι εκπαιδευτικές δυνατότητες του ελληνικού συστήματος είναι εξαγώνιμες, αλλά αυτό δεν το έχουμε κάνει ακόμη. Γιατί δεν το έχουμε κάνει ακόμα; Διότι είναι τήδε κακείσε το σύστημα. Το σύστημα είναι αποκεντρωμένο και δεν είναι σαφές τι σχέση έχει με το άλλο εκπαιδευτικό σύστημα. Δεν μπορεί να οργανωθεί σε σύγχρονα, διεθνώς ανταγωνιστικά εκπαιδευτικά πρότυπα και δεν μπορεί να εξάγει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήταν άσχημο να είχαμε σχολές τουριστικών επαγγελματιών όπου θα έρχονταν από τις γειτονικές ή άλλες χώρες να εκπαιδεύονται στην Ελλάδα σε διάφορα ζητήματα; Δεν θα ήταν πολύ καλό; Αυτό, όμως, δεν μπορεί να γίνει σήμερα. Για να το κάνουμε αυτό χρειαζόμαστε μια σύγχρονη, ενιαία εκπαιδευτική πολιτική. Αυτές είναι οι προθέσεις και πιστεύω ότι εξυπηρετούνται από την τροπολογία αυτή. Απ' ότι γνωρίζω, το θέμα της τουριστικής εκπαίδευσης δεν έχει ποτέ απασχολήσει τη Βουλή. Κατά κάποιο τρόπο ήταν αφημένο.

Και πιστεύω ότι η ανάδειξή του σε ένα κεντρικό ζήτημα πολιτικής βοηθάει και την τουριστική εκπαίδευση, αλλά πάνω απ' όλα βοηθάει και τον τουρισμό. Οι φόβοι τους οποίους εξέφρασε ο κ. Σπυρόπουλος δεν νομίζω ότι είναι βάσιμοι. Είναι δυνατόν να υπάρχει ένα τμήμα μεταπτυχιακό και μάλιστα πιστοποιήσης, το οποίο πηγαίνει καλά και να το καταργήσουμε; 'Όλη η προσπάθεια γίνεται για να αναβαθμίσουμε την τουριστική εκπαίδευση.

Αναφέρθηκε επίσης ότι χάνεται αυτή η ασφαλιστική κάλυψη που δίνει ο ΕΟΤ στους ξεναγούς. Θέλω αυτό να το ξεκαθαρίσω, επειδή αφορά εργαζόμενους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Παρακαλώ να ολοκληρώσετε, κύριε Υπουργέ.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, αλλά πρέπει να εξηγήσω κιόλας.

Ο ΕΟΤ κατά καμία έννοια δεν είναι ο ασφαλιστικός κηδεμών των ξεναγών. Οι ξεναγοί είναι επαγγελματίες καλά καταρτισμένοι, κάνουν καλά τη δουλειά τους, οι οποίοι θα πρέπει να έχουν μια δική τους ασφαλιστική κάλυψη. Επειδή, όμως, το σύστημα εισπραχής είναι πολύπλοκο, τι γίνεται; Βάζουν τον ΕΟΤ, να μαζεύει τα έσοδα. Μα, δεν είναι εισπράκτορας ο ΕΟΤ.

Βρισκόμαστε σε μια συνεννόηση με το Υπουργείο Εργασίας για να ρυθμίσουμε οριστικά το θέμα αυτό, της ασφάλισης και

να φύγει αυτή η αρμοδιότητα από τον ΕΟΤ.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Ο κ. Βουλγαράκης έχει το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι δείχνει σε όλο του το μεγαλείο το μέγεθος της ανισορροπίας που υπάρχει στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα και την αντιστοιχία του με τις πραγματικές συνθήκες της οικονομίας της αγοράς, το γεγονός ότι παραδείγματος χάρη στα πανεπιστήμια υπάρχει Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών και καλώς υπάρχει και δεν υπάρχει μια ανώτατη σχολή που να εξειδικεύεται στα θέματα του τουρισμού, όταν είναι γνωστό ότι η Ελλάδα συναντά ένα πάρα πολύ μεγάλο μέρος της οικονομικής της δραστηριότητας με το γενικότερο αυτό τομέα. Αυτό τα λέει όλα.

Ο κύριος Υπουργός έθεσε -και ορθώς- ένα ζήτημα σύγκρουσης και εξάπλωσης των αρμοδιοτήτων που υπάρχουν στα Υπουργεία. Πράγματι το Υπουργείο Παιδείας έχει εκπαιδευτική πολιτική, το Υπουργείο Ναυτιλίας έχει επίσης στην αρμοδιότητά του κάποιες σχολές, το Υπουργείο Ανάπτυξης έχει επίσης, το Δημόσιας Τάξης, το 'Αμυνας και αυτή η λίστα δεν τελειώνει ποτέ.

Κύριε Υπουργέ, έχω την αίσθηση ότι κυβερνά όλα αυτά τα χρόνια η Κυβέρνησή σας για να συγκροτήσει ένα ενιαίο σύστημα και να μπορέσει να δώσει λύση σε ορισμένα προβλήματα που απασχολούν τον τόπο. Δεν ξεκινάει η πολιτική ούτε η θεωρία από την ώρα που τοποθετείστε στο Υπουργείο. Αυτά είναι ζητήματα για τα οποία επανειλημμένως έχετε ψηφισθεί. Πρέπει, λοιπόν, κάποια στιγμή τα θέματα αυτά να ξεκαθαρίσουν. Υπάρχει θέμα. Το θέμα λέγεται τουρισμός, τουριστική πολιτική, τουριστική ανάπτυξη, τουριστική εκπαίδευση, τουριστική μόρφωση, παροχή τουριστικού προϊόντος. Είναι δυνατόν να πιστέψουμε κανείς ότι μπορεί η Ελλάδα να προσεγγίσει υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης, εάν δεν έχει μια συγκροτημένη πολιτική; Είναι δυνατόν να πιστέψει κανείς ότι με εμβολωματικές λύσεις μπορεί να δοθούν διέξοδοι στα ζητήματα τα οποία αντιμετωπίζει χρόνια τώρα η χώρα;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της τροπολογίας με γενικό αριθμό 59 και ειδικό 7 και ερωτάται το Τμήμα, εάν γίνεται δεκτή.

**ΠΟΛΜΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτή, δεκτή.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 59 και ειδικό 7, έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό και εντάσσεται ως ίδιο άρθρο στο νομοσχέδιο.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση της τροπολογίας με γενικό αριθμό 61 και ειδικό 9. Είναι η τροπολογία η οποία αφορά ρυθμίσεις θεμάτων φυσικών πόρων και ενέργειας.

Ο κ. Οικονόμου έχει το λόγο.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ:** Δεν έχω να πω κάτι, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ο κ. Παπαθανασίου έχει το λόγο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Συμφωνώ με την τροπολογία αυτή. Θα ήθελα, όμως, να κάνω μια διαπίστωση που νομίζω ότι όλοι την ξέρουν. Το δεύτερο θέμα, που αφορά τη ΛΑΡΚΟ, είναι στην ουσία μια ρύθμιση η οποία επιτρέπει στη ΛΑΡΚΟ τη συνέχιση της λειτουργίας της, αλλά αυτή η ιστορία κάποτε πρέπει να τελειώσει υπό την έννοια να εξυγιανθεί και να βρεθεί μια μόνη λύση. Διότι με τέτοιες συνεχείς εμβολωματικές λύσεις δεν μπορεί να διαιωνισθεί αυτή η κατάσταση. Απλώς επισημαίνουμε το γεγονός. Συμφωνούμε ότι πρέπει να βρεθεί μια λύση, για να παραταθεί και να επιτραπεί μάλλον η λειτουργία της επιχείρησης, αλλά μέχρι να μπορέσει να ξεκαθαρίσει η κατάσταση, να βρεθεί μια μόνιμη λύση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ο κ. Στριφτάρης έχει το λόγο.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Δυό λόγια, κύριε Πρόεδρε. Κατ' αρχήν να πω ότι σε σχέση με τη ΛΑΡΚΟ δεν ξέρω αν μετά τέσ-

σερα χρόνια -αν υπάρχει βέβαια ΛΑΡΚΟ μετά τέσσερα χρόνια, γιατί, όπως πάει η Κυβέρνηση, δεν θα υπάρχει κατά την άποψή μας-θα έχουμε ξανά το ίδιο πρόβλημα. Πρέπει να λυθεί οριστικά αυτό το πρόβλημα. Δεν μπορεί έτσι προσωρινά να δίνονται άδειες και μάλιστα να δημιουργούμε και προβλήματα.

Τώρα για την παράγραφο 3. Δεν καταλαβαίνω γιατί γίνεται αυτή η παραχώρηση χωρίς τουλάχιστον να υπάρξει προέγκριση για χωροθέτηση. Σιγά-σιγά κάθε φορά υποκύπτουμε σε ορισμένες ανάγκες που παρουσιάζονται πραγματικά για να λύσουμε προσωρινά ένα πρόβλημα και δημιουργούμε πολλά περισσότερα απ' αυτό που πάμε να λύσουμε. Λέτε ότι "στις δύο δημόσιες δασικές εκτάσεις που βρίσκονται στη θέση "ΚΙΑΦΑ ΠΡΑΡΙ" του Δ.Κερατέας Ν. Αττικής, εμβαδού η πρώτη απ' αυτές ..." παραχωρήθηκαν τα στοιχεία τάδε και τάδε από το Υπουργείο Γεωργίας. Και αν παραχωρήθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας; Γιατί να μην γίνει προέγκριση χωροθέτησης, να μην γίνει έρευνα και περιβαλλοντικά αν είναι έτσι ή όχι και πάμε -αυτό που λέει και ο λαός μας- στου κασίδι το κεφάλι να κάνουμε όλοι πειράματα.

Δεν συμφωνούμε, κύριε Υπουργέ, με την τροπολογία και θα την καταψηφίσουμε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Ο κ. Λαφαζάνης έχει το λόγο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Έχω να κάνω μερικές παρατηρήσεις που νομίζω ότι είναι ουσιώδεις.

Λέει στην παράγραφο 1 στο εδάφιο α: "Ο χώρος στον οποίο εντοπίζεται κοίτασμα μεταλλευτικών, βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων θεωρείται εκ του νόμου χωροθετημένο μεταλλείο ή λατομείο αντίστοιχα". Αν καταλαβαίνω καλά, κατ' αυτόν τον τρόπο όλη η Ελλάδα θα γίνει ή μεταλλεία ή λατομεία. Πως είναι δυνατόν δηλαδή, όπου εντοπίζεται κοίτασμα, να θεωρείται εκ του νόμου χωροθετημένο μεταλλείο ή λατομείο αμέσως, πάραυτα, χωρίς άλλες μελέτες, χωρίς προεργασία, χωρίς εκθέσεις περί τίνος κοιτάσματος πρόκειται, ποια είναι η σημασία του, ποιος είναι ο ρόλος του, η σύνδεσή του με το περιβάλλον με τη φυσική και ιστορική κληρονομιά αυτής της χώρας και του συγκεκριμένου τόπου; Δεν το αντιλαμβάνομαι αυτό. Δεν ξέρω ποια είναι η απάντηση του κυρίου Υπουργού επ' αυτού του θέματος, αλλά νομίζω ότι αυτό δεν μπορούμε να το αφήσουμε έτσι να περάσει και όλοι αυτοί οι χώροι όπου εντοπίζεται κοίτασμα να χωροθετούνται ως λατομεία και μεταλλεία.

Η δεύτερη παρατήρηση που έχω να κάνω, κύριε Υπουργέ, είναι με το θέμα της ΛΑΡΚΟ. Μέχρι τώρα δεν εδίδοντο οι άδειες. Τώρα τους δίνετε προσωρινές άδειες λειτουργίας στη περιοχή Λάρυμνας του δήμου Οπουντίων του Νομού Φθιώτιδας. Ποιες είναι οι περιβαλλοντικές μελέτες που έχετε κάνει; Τις ξέρουμε εμείς; Ποια είναι τα στοιχεία αυτά με τα οποία διασφαλίζεται η Βουλή αυτήν τη στιγμή αν ψηφίσει αυτήν τη διάταξη, ότι δεν θα έχουμε περαιτέρω επιβάρυνση και θάλασσας και του φυσικού περιβάλλοντος; Εδώ έχουν γίνει αγώνες και κινητοποιήσεις γι' αυτό το θέμα, για τις επιβαρύνσεις που προκαλεί η ΛΑΡΚΟ και έχουν γίνει και κινητοποιήσεις από την GREEN PEACE. Σας εί- ναι γνωστές αυτές οι κινητοποιήσεις. Γιατί τώρα τους δίνετε ά- δεια και με βάση ποια στοιχεία και ποια δεδομένα; Και πώς ζη- τάτε από εμάς να το ψηφίσουμε όταν δεν γνωρίζουμε αυτά τα δεδομένα;

Η τρίτη παρατήρηση αφορά κατά ένα περίεργο τρόπο την κα- ταπάτηση πάλι δημοσίων δασικών εκτάσεων, τις οποίες το Κέ- ντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας θα χρησιμοποιήσει προ- κειμένου να εγκατασταθούν ανεμογεννήτριες οι οποίες είναι α- παραίτητες για ερευνητικούς πιλοτικούς εκπαιδευτικούς και ε- πιδεικτικούς σκοπούς κλπ. Δεν καταλαβαίνω γιατί πρέπει να γί- νουν αυτές οι ανεμογεννήτριες σε αυτές τις δασικές εκτάσεις γι' αυτούς τους στόχους; Ανεμογεννήτριες έχουμε σε όλη την Ελλάδα οι οποίες μπορούν να παίξουν ένα τέτοιο ρόλο ερευνη- τικό πιλοτικό εκπαιδευτικό. Γιατί ειδικά εδώ στην Αττική και για- τί σε δύο δασικές εκτάσεις γίνονται αυτές οι ανεμογεννήτριες;

Αυτά είναι ερωτήματα στα οποία νομίζω ότι πρέπει να απα- ντήσετε.

Και μία τελευταία ερώτηση, επειδή δεν το γνωρίζω: Αυτή η θυγατρική της "Ελληνικά Πετρέλαια" τώρα ιδρύεται ή είναι μία εταιρεία που υπήρχε από παλιά; Γιατί θέλω να κάνω μία τοπο-

θέτηση, αλλά δεν γνωρίζω αυτό το συγκεκριμένο στοιχείο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Ο κύριος Υπουρ- γός έχει το λόγο επί της τροπολογίας.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχήν θα μιλήσω για το θέμα το οποίο έθεσε ο ομιλητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας. Υπάρχει προεδρικό διάταγμα με το οποίο έχει παραχωρηθεί η έκταση, αλλά έτυχε να μην προβλέπει -γιατί δεν μπορούσε να το φανταστεί ο διαθέ- της- ότι εκεί θα τοποθετηθούν ανεμογεννήτριες. Γι' αυτό χρειά- ζεται αυτή η ρύθμιση.

Τι είναι αυτές οι εγκαταστάσεις ανεμογεννητριών; Είναι ορι- σμένες πρότυπες ανεμογεννητριακές εγκαταστάσεις, οι οποίες πρέπει να γίνουν σε εκείνη την περιοχή από το ΚΑΠΕ -που όπως ξέρετε είναι ένας δημόσιος ερευνητικός φορέας- επειδή σε ε- κείνη την περιοχή υπάρχουν ειδικές ανεμολογικές συνθήκες. Αυτό θα βοηθήσει στη μελέτη των φαινομένων της γέννησης ε- νέργειας από τον άνεμο και θα δημιουργήσει μία νέα τεχνογνω- σία σε αυτό τον κρίσιμο τομέα. Δεν μπορώ να καταλάβω, πώς είναι δυνατόν κάποιος να διαφωνεί με τη λογική αυτή.

Το δεύτερο θέμα που αφορά στη ΛΑΡΚΟ: Γνωρίζετε όλοι τα προβλήματα τα οποία έχει η ΛΑΡΚΟ τα τελευταία χρόνια. Από το 1987 στερείται αδείας λειτουργίας και ο λόγος είναι ότι υ- πάρχουν μία σειρά από απαιτήσεις, οι οποίες τίθενται και οι ο- ποιές σταδιακά πληρούνται.

Μέχρι σήμερα -σας διαβάζω, κύριε Λαφαζάνη- έχουν εκδοθεί οι περιβαλλοντικοί όροι από το ΥΠΕΧΩΔΕ και το Υπουργείο Α- νάπτυξης, το πιστοποιητικό πυρασφάλειας και μένει το πιστο- ποιητικό υγρών αποβλήτων, το οποίο θα πρέπει να εκδοθεί από τη νομαρχία, η οποία δεν το εκδίδει ακόμα, διότι παρατηρούνται ορισμένα σωματίδια στα απόβλητα.

Γίνεται μία μελέτη από το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήρι- ξης, η οποία χρηματοδοτείται και από τον προϋπολογισμό, αλ- λά έχει και ίδια συμμετοχή της ΛΑΡΚΟ, και πολύ σύντομα θα εί- μαστε σε θέση να έχουμε λύσει και αυτό το θέμα και θα πάρου- με και το τελευταίο πιστοποιητικό. Γι' αυτό χρειάζεται να δοθεί αυτή η παράταση λειτουργίας, για να μπορέσει να έχει την ευ- καρία η ΛΑΡΚΟ να αποδείξει ότι μπορεί να είναι μια περιβαλλο- ντικώς συνεπής και υπεύθυνη παραγωγική δραστηριότητα.

Θα πρέπει να σας πω εδώ ότι μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο χρειάζεται να σκεφθούμε και την οικονομική αξιοποίηση της ε- ταιρείας. Η εταιρεία φαίνεται να έχει περάσει μία δυσμενή περί- οδο, όπου η τιμή του νικελίου ήταν πολύ χαμηλή -αυτό που έγι- νε το 1998 λόγω των γεγονότων στη Ρωσία- τώρα το νικέλιο έ- χει μπει σε μια περίοδο μάλλον υψηλής τιμής, η οποία δεν φαί- νεται να είναι παροδική και η ΛΑΡΚΟ έχει αρχίσει να παρουσιάζ- ει κάποια ενδιαφέροντα οικονομικά αποτελέσματα. Πρέπει, λοιπόν, νομίζω να δοθεί αυτή η δυνατότητα να ολοκληρωθεί το σύνολο των περιβαλλοντικών απαιτήσεων που πρέπει να πληροί η εταιρεία και να μπορέσει έτσι να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Όσον αφορά στο θέμα των λατομείων, που είπατε ότι θα γε- μίσει η Ελλάδα λατομεία κ.λπ. Θα μου επιτρέψετε, με όλο το σε- βασμό που έχω, να πω ότι τέτοιες παρατηρήσεις υποδηλώνουν μία άγνοια της διαδικασίας.

Όταν βρίσκει κανείς μετάλλευμα κάπου, αυτό που λέει ο νό-μος είναι ότι χωροθετείται το λατομείο ή το μεταλλείο. Δεν ση- μαίνει ότι γίνεται κιόλας, δεν σημαίνει ότι ξεκινάει αύριο να δου- λεύει. Αν για παράδειγμα πάει κάποιος σήμερα και χωροθετήσει κάπου κατοικίες, δεν σημαίνει ότι θα πάει να μείνει και την επό- μενη μέρα εκεί. Γιατί θα πρέπει να γίνουν μελέτες, θα πρέπει να πάρει τις άδειες, θα πρέπει να εξασφαλίσει περιβαλλοντικούς όρους κλπ.

Αυτό το οποίο κάνει ο νόμος είναι ότι με το εντοπισμό μεταλ- λεύματος -και αυτό γίνεται κατόπιν μελετών, οι οποίες γίνονται με μία συγκεκριμένη διακασία- χωροθετείται, δηλαδή περιγρά- φεται νοητά ότι εκεί μπορεί να γίνει μεταλλείο. Αυτό σημαίνει χωροθέτηση. Και μετά έρχονται οι μελέτες από τα Υπουργεία Α- νάπτυξης, Περιβάλλοντος, Πολιτισμού και όλη αυτή η διαδικα- σία η οποία ακολουθείται έτσι ώστε να εξασφαλιστούν και οι πε- ριβαλλοντικοί όροι και οι επιχειρηματικοί όροι, για τη λειτουργί- α της μεταλλευτικής ή λατομικής δραστηριότητας.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ο κ. Τσαμπζής έ-  
χει το λόγο.

**ΙΟΥΔΑΝΗΣ ΤΣΑΜΤΖΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω  
μία σύντομη παρέμβαση πάνω στην τροπολογία νούμερο 9,  
σχετικά με την προέγκριση χωροθέτησης. Πρέπει να προσέξου-  
με πάρα πολύ το θέμα των λατομείων κοντά σε πηγές. Έχω να  
σας καταγγείλω μια συγκεκριμένη περίπτωση. Στην πόλη της  
Σκύδρας λατομείο, το οποίο αυτή τη στιγμή έχει σταματήσει να  
λειτουργεί, είναι δίπλα στις πηγές. Έγινε, όμως, η αιτία να κα-  
ταστραφούν στην ουσία οι πηγές. Το νερό έχει προβλήματα και  
πρέπει ιδιαίτερα να προσεχθεί. Γι' αυτό θα πρέπει αυτές οι προ-  
εγκρίσεις χωροθέτησης να μη δίνονται ελαφρά τη καρδιά. Θα  
πρέπει να προσέξουμε πάρα πολύ το θέμα αυτό και να μη δίνου-  
νται άδειες για λατομεία κοντά σε πηγές. Είναι πάρα πολύ ση-  
μαντικό, γιατί εγκυμονεί κίνδυνος για τις πηγές, για τα νερά που  
υπάρχουν.

Υπάρχει ένα δεύτερο θέμα, όσον αφορά τα στρώματα αμιά-  
ντου που πολλές φορές βρίσκουμε με τα λατομεία. Και αυτό το  
θέμα πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα, γιατί και σ' αυτήν την πε-  
ρίπτωση εγκυμονεί κινδύνους να έχουμε ίνες αμιάντου στα υπό-  
γεια στρώματα του νερού, με αποτέλεσμα να έχουμε προβλή-  
ματα υγιεινής για τον κόσμο.

Ένα τρίτο θέμα έχει σχέση με τις προσωρινές άδειες λει-  
τουργίας. Έχει γίνει στην ουσία θεσμός. Πραγματικά ισχύει το  
ουδέν μονιμότερο του προσωρινού. Έχω την περίπτωση των  
κονσερβοβιομηχανιών, οι οποίες λειτουργούν σε κάποιους νο-  
μούς, στο Νομό Πέλλας, στο Νομό Ημαθίας. Πρέπει άμεσα να  
προχωρήσει η διαδικασία και θα πρέπει να σταματήσει η διαδι-  
κασία των προσωρινών αδειών. Δεν μπορεί να δίνουμε κάθε  
χρόνο προσωρινή άδεια λειτουργίας, να μην υποχρεώνεται  
στην ουσία η βιομηχανία να κάνει βιολογικούς καθαρισμούς και  
να έχουμε στη συνέχεια μια σειρά προβλημάτων ρύπανσης του  
περιβάλλοντος, ρύπανσης των υδάτων των ποταμών κλπ. Σ' αυ-  
τήν τη διαδικασία βεβαίως θα πρέπει το κράτος να πει ότι θα ε-  
νισχύσει τις βιομηχανίες, ώστε να τους δοθούν τα κίνητρα να  
κάνουν βιολογικούς καθαρισμούς και να σταματήσει επιτέλους  
η διαδικασία των προσωρινών αδειών λειτουργίας των βιομηχα-  
νιών. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ο κ. Λαφαζάνης  
έχει το λόγο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Είπε ο κύριος Υπουργός ότι έ-  
χουμε άγνοια ορισμένων πραγμάτων. Εν πάση περιπτώσει. Κύ-  
ριε Υπουργέ, το πρώτο βήμα για τα μεταλλεία και τα λατομεία  
είναι η χωροθέτηση των περιοχών. Όταν εσείς χωροθετείτε πε-  
ριοχές με ένα τέτοιο αυθαίρετο τρόπο, απλώς γιατί εντοπίζεται  
βιομηχανικό ορυκτό ή μάρμαρο ή κάποιο μέταλλευμα, ανοίγετε  
το δρόμο γι' αυτό που σας είπα. Όλη η Ελλάδα να είναι χωρο-  
θετημένη, μεταλλευτική ή λατομική περιοχή και μετά θα ακο-  
λουθούν οι διαδικασίες και οι πιέσεις. Πριν χωροθετηθεί μια πε-  
ριοχή σε μεταλλευτική ή λατομική πρέπει να υπάρξει μία σχετι-  
κή προεργασία, κατά πόσο αυτό ευσταθεί, κατά πόσο στέκει μια  
τέτοια χωροθέτηση. Εσείς εδώ ανοίγετε ένα δρόμο ο οποίος εί-  
ναι άκρως επικίνδυνος.

Το δεύτερο θέμα. Δεν είμαστε αντίθετοι με τη λειτουργία της  
ΛΑΡΚΟ. Ίσα ίσα προσφέρει και θέσεις απασχόλησης και στην ε-  
θνική οικονομία. Το θέμα είναι αν η ΛΑΡΚΟ λειτουργεί κάτω  
από περιβαλλοντικές συνθήκες τέτοιες, οι οποίες να είναι ποιοτι-  
κά θεμιτές. Αυτό δεν το έκανε μέχρι στιγμής η ΛΑΡΚΟ.

Μας είπατε ότι υπάρχουν μελέτες από το Υπουργείο Περι-  
βάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων σχετικά με το πε-  
ριβάλλον. Δεν τις γνωρίζουμε αυτές τις μελέτες. Τις έχετε, αλ-  
λά δεν μας τις έχετε δώσει. Μας καλείτε να ψηφίσουμε αυτή τη  
διάταξη, χωρίς να γνωρίζουμε ποιες εργασίες έχει κάνει η ΛΑΡ-  
ΚΟ, προκειμένου να μην επιβαρύνει το περιβάλλον. Και μας εί-  
πατε ότι δεν υπάρχει ακόμη η μελέτη υγρών αποβλήτων, όταν  
γι' αυτό το θέμα ακριβώς έχουν γίνει μεγάλες κινητοποιήσεις  
για τη μόλυνση των θαλασσών και των υδάτινων πόρων.

Γιατί δεν περιμένετε τη μελέτη των υγρών αποβλήτων; Γιατί  
δεν μας δίνετε και τις άλλες εκθέσεις για το περιβάλλον, έτσι ώ-  
στε να έχουμε και εμείς μία γνώση και να μπορούμε να κρίνου-

με;

Πολύ φοβάμαι, λοιπόν, ότι, άρπα κόλα, δίνετε πάλι μία προ-  
σωρινή άδεια και αφήνετε τη δυνατότητα οι επιβαρύνσεις στο  
περιβάλλον, στη θάλασσα και στα υπόγεια ύδατα, οι οποίες εί-  
ναι αθέμιτες, να προκαλέσουν στο μέλλον τρομακτικές επιβα-  
ρύνσεις.

Θα περιμένω να επιστρέψει ο κύριος Υπουργός.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Συνεχίστε, κύριε  
συνάδελφε.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Πώς να συνεχίσω; Σε ποιον τα  
λέω;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ένα λεπτό.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Περιμένω, κύριε Πρόεδρε. Αλ-  
λά δηλώνει μετά ότι έχουμε και άγνοια των θεμάτων.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Συνεχίστε, κύριε  
συνάδελφε, επανήλθε ο κύριος Υπουργός στη θέση του.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Αυτή είναι, λοιπόν, η παρατήρη-  
σή μου για τη "ΛΑΡΚΟ".

Θα έπρεπε να μας είχαν δοθεί οι μελέτες που υπάρχουν και  
έπρεπε να περιμένουμε και τη μελέτη για τα υγρά απόβλητα,  
που είναι και το σπουδαιότερο θέμα για τη "ΛΑΡΚΟ". Ασφαλώς  
πρέπει να λειτουργήσει η "ΛΑΡΚΟ", αλλά όχι επιβαρυντικά για  
το περιβάλλον.

Στην τρίτη παρατήρηση την οποία έκανα δεν κατάλαβα την α-  
πάντηση, γι' αυτό και θα την επαναλάβω. Πάμε να καταπατή-  
σουμε εκατόν εξήντα στρέμματα δασικής έκτασης, στο όνομα  
των ερευνητικών, πιλοτικών και εκπαιδευτικών σκοπών, με τις α-  
νεμογεννήτριες.

Το ερώτημα είναι: Γιατί χρειάζονται αυτές οι ανεμογεννή-  
τριες, ειδικά στην Αττική; Ανεμογεννήτριες για τέτοια προγράμ-  
ματα, πιλοτικά, εκπαιδευτικά, υπάρχουν σε όλη την Ελλάδα. Τι  
θα προσθέσουν αυτές οι ανεμογεννήτριες σε δασικές εκτάσεις;  
Τι το καινούριο πειραματικά, πιλοτικά, μπορεί να μας δώσει; Αυ-  
τό είναι το ερώτημα στο οποίο θέλουμε απάντηση, διότι δεν  
βλέπω ότι εδώ γίνεται για άλλους στόχους, χρήση, δηλαδή, πα-  
ραγωγής ενέργειας.

Τα προγράμματα είναι πιλοτικά και ερευνητικά. Τέτοια προ-  
γράμματα έχουμε σε όλη την Ελλάδα, έχουν αποδώσει αρκε-  
τός καρπός, με τους οποίους μπορούμε να κάνουμε και με-  
λέτες και εν πάση περιπτώσει να γνωρίζουμε περί τίνος πρόκει-  
ται. Γιατί ειδικά αυτές τις δύο δασικές εκτάσεις εδώ στην Αττι-  
κή πρέπει να τις θυσιάσουμε πάλι στο βωμό του τσιμέντου και  
στο βωμό ενός πιλοτικού προγράμματος, το οποίο εν πάση πε-  
ριπτώσει δεν θα προσθέσει τίποτε το ιδιαίτερο;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ευχαριστώ, κύριε  
συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω  
στο Τμήμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα θεω-  
ρεία δημοσίων υπαλλήλων, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν  
στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ", "Πε-  
ντακόσια χρόνια έντυπης παράδοσης του Νέου Ελληνισμού, έ-  
ντεκα επισκέπτες από το Κέντρο Εκπαίδευσης Κατάρτισης "Η-  
ΡΙΔΑΝΟΣ".

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω  
στο Τμήμα ότι ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του  
Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νικόλαος Κων-  
σταντόπουλος και οι Βουλευτές του κόμματός του, κατέθεσαν  
πρόταση νόμου: "Καθιέρωση 35ωρης εβδομαδιαίας εργασίας  
και άλλες διατάξεις".

Επίσης, οι Βουλευτές κύριοι Παναγιώτης Κρητικός, Ελεωνό-  
ρα Κατσέλη, Ηλίας Παπαηλίας και Στυλιανός Παπαθεμελής κα-  
τέθεσαν πρόταση νόμου: "Για την προστασία των πόσιμων νε-  
ρών από τη ρύπανση".

Παραπέμπονται στις αρμόδιες Διαρκείς Επιτροπές.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Α-  
πλώς μία διευκρίνιση θέλω να κάνω, κύριε Πρόεδρε, για να μην  
δημιουργούνται για άλλη μία φορά λανθασμένες εντυπώσεις.

Οι ανεμογεννήτριες μπαίνουν πάντα σε δασικές περιοχές.  
Μπαίνουν σε περιοχές ανοιχτές. Πρώτον αυτό. Δεύτερον, δεν

καταστρέφονται δάση. Δεν ισχύει αυτό που είπατε ότι θα πάνε και θα αφανήσουν εκατόν εξήντα στρέμματα δασικής έκτασης. Δεν γίνεται έτσι. Πηγαίνετε να δείτε οποιαδήποτε εγκατάσταση ανεμογεννητριών σε οποιοδήποτε μέρος και θα δείτε ότι μπορούν να μπαίνουν χωρίς να καταστρέφονται δάση. Χρειάζεται να υπάρχει μία πειραματική εγκατάσταση ανεμογεννητριών και στην Αθήνα. Είναι πολύ σημαντικό.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Καμία δεν είναι σε δάσος. Είναι σε γυμνό έδαφος όλες οι ανεμογεννήτριες.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Κύριε Στριφτάρη, σας παρακαλώ. Έχετε τη δυνατότητα να ζητήσετε, μέσα από το Προεδρείο, διακοπή.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Χρειάζεται να γίνει και μία εγκατάσταση ανεμογεννητριών στην Αθήνα και για να μελετηθούν πειραματικά πολλά πράγματα, αλλά και επίσης για να ξεκινήσει και εδώ.

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι μια δραστηριότητα, την οποία όλοι θα πρέπει να ενθαρρύνουμε σε κάθε κατεύθυνση, πολύ δε περισσότερο όταν γίνεται με σεβασμό στο περιβάλλον.

Όσον αφορά δε τη ΛΑΡΚΟ, για να μην τα επαναλαμβάνουμε αενάως, σας είπα ότι και η μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων υπάρχει και τώρα ξεκινάει το έργο, το οποίο θα οδηγήσει σε πλήρη αποκατάσταση των περιβαλλοντικών κριτηρίων. Κατά συνέπεια, νομίζω ότι η παράταση άδειας λειτουργίας επί μία τετραετία είναι απολύτως λογική και θα οδηγήσει σε μια σημαντική αναβάθμιση της επιχείρησης.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της τροπολογίας με γενικό αριθμό 61 και ειδικό 9.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία;

**ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτή, δεκτή.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 61 και ειδικό 9 έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία και εντάσσεται ως ίδιο άρθρο στο νομοσχέδιο.

Κύριε Υπουργέ, είχαμε πει ότι θα συζητήσουμε σήμερα και την τροπολογία με γενικό αριθμό 54 και ειδικό 2. Περιμένετε τον κ. Σηφουνάκη. Ο κ. Σηφουνάκης δεν ήρθε. Θέλετε να κρατηθεί για αύριο;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Κύριε Πρόεδρε, προτείνω να συζητηθεί αύριο μαζί με τις άλλες.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Κρατείται, λοιπόν, και θα συζητηθεί με τις άλλες δύο τροπολογίες αύριο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, έχουν καταθέσει οι Βουλευτές τροπολογίες επί του νομοσχεδίου. Θα συζητηθούν;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Κύριε Λαφαζάνη, το πρωί έγινε ολόκληρη συζήτηση σ' αυτό. Οι εμπρόθεσμες τροπολογίες των Βουλευτών θα συζητηθούν μαζί με τις τρεις τροπολογίες των Υπουργών, που έχουν μείνει για αύριο. Ασχέτως ποιες θα γίνουν δεκτές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό δέχστε να λύσουμε τη συνεδρίαση;

**ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα. Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 12.35' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 20 Ιουλίου 2000 και ώρα 10.00' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος νομοθετική εργασία: συνέχιση της συζήτησης επί των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης: "Ρύθμιση θεμάτων Ανταγωνισμού, Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, Τουρισμού και άλλες διατάξεις".

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

